Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımıza Armağanıdır

Kumbara

HAZİRAN 1980 / SAYI : 20

TATİL GELDİ!...

BARA

Bay Gezgin'in akılalmaz serüvenleri

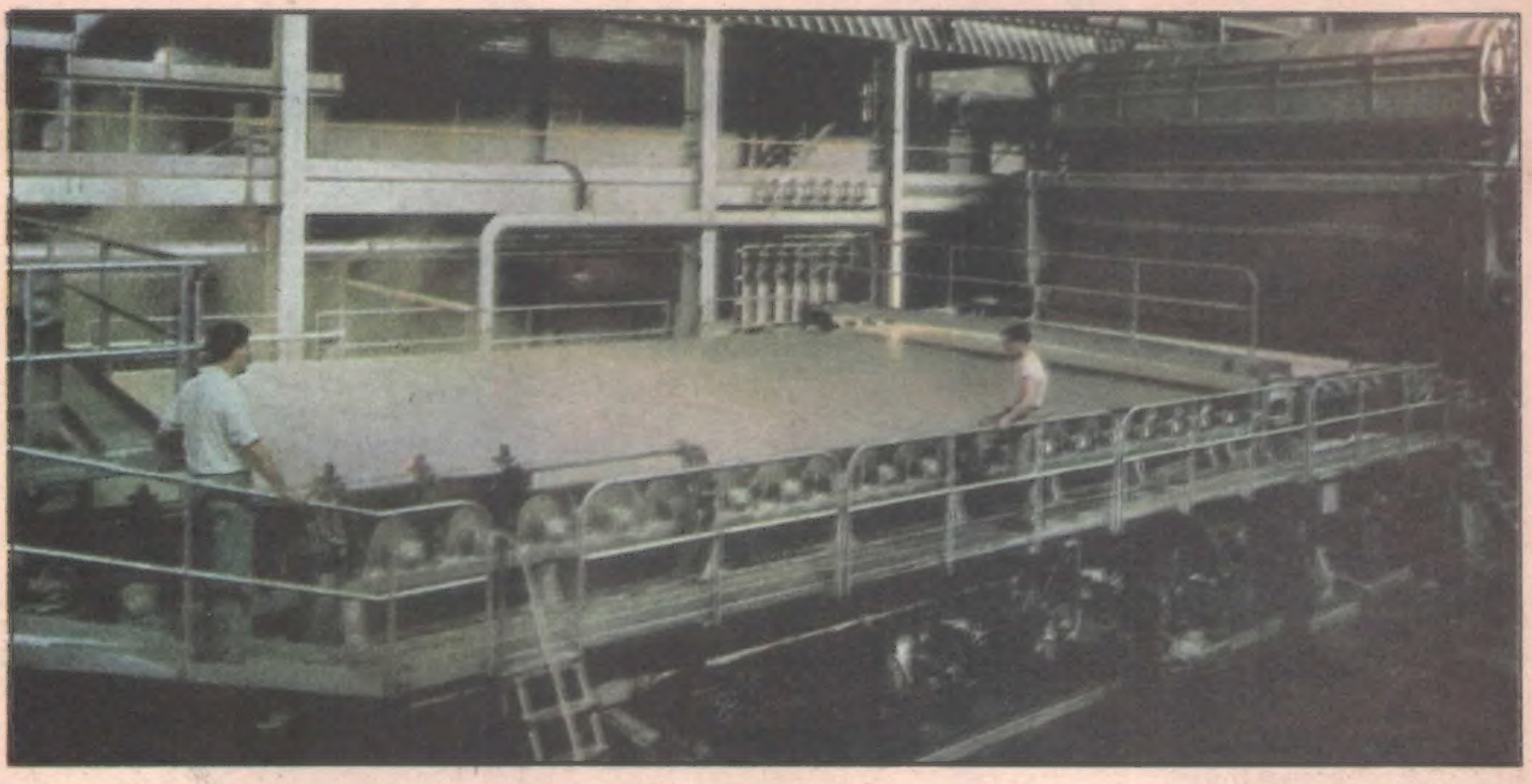

Kâğıt fabrikasında budanmış, yontulmuş, biçimlendirilmiş ve hamur haline getirilmiş odunlar yıkanır ve dövülür. Kâğıdın daha dayanıklı ve parlak olması için kimyasal maddeler eklenir. Daha sonra kâğıt hamuru, rulolar üzerinde şerit gibi yürüyen bir tel kumaşa serilir. Sonunda kâğıt makineden alınarak kurutulmaya hazır duruma gelir.

bir devlet memurunun icat ettiği varsayılmaktadır. Daha sonra kâğıt yapma sanatı Çin'den Japonya'nın içine kadar yayılmış ve M.S. 800 yıllarında kâğıt yapımının geliştirilmesi amacıyla Japon İmparatoru laboratuvarlar kurdurmuştur. Böylece çok daha bilimsel bir yöntem kullanılmış oluyordu. Dut ağaçlarının dalları kesiliyor, ağaç kabukları soyuluyor ve beyaz saplar yıkanarak şeritler halinde kesiliyordu. Şeritler kaynatıldıktan sonra dövülerek hamur haline getiriliyordu. Hamura, hamur tahtaları daldırılır, dövülmüş lifle düzeltilir ve sular boşaltılırdı. Teknede geriye kalan da kurutularak tabaka kâğıt haline getirilirdi.

Bu ve buna benzer uygulamalar Uzak Doğu'dan Araplara, Arap fetihlerinden sonra da Avrupa'nın içine kadar yayılmıştı.

Eski Mısırlılar yazılarını bir çeşit kâğıt olarak bilinen papirüs üzerine yazarlardı. 5000 yıl öncesinde hazırlanan bu belgelerin çoğu günümüze kadar ulaşabilmiştir.

GÜNÜMÜZDE KAĞIT YAPIMI

Günümüzde birçok türde kâğıt yapılmaktadır. Bazı çok pahalı kâğıtlar bugün bile elde yapılmaktadır. Bununla beraber kâğıtların ve mukavvaların çoğu çok büyük fabrikalarda yapılmaktadır. Bu fabrikaların da çoğu hep aynı biçimde ve aynı yöntemle işletilirler.

Kâğıdın öyküsü, kâğıt fabrikasından çok daha önce başlar. Başlangıç noktaları da Kanada, Finlandiya, İsveç ve Norveç ormanlarıdır. Buralarda ağaçlar kesilir, budanarak biçimlendirilir, ormanlar arasından geçen ırmaklara taşınır. Çok sayıdaki bu ağaçlar ırmakların akıntısına bırakılır. Daha sonra, birçok noktalarda ağaçlar toplanarak gemilerle dünyanın çeşitli bölgelerine gönderilir.

Ağaçlar fabrikalara alınmadan önce özel makinelerle bütün kabuklarından arındırılır, temizlenir. Sonra da temizlenmiş ağaçlar fabrikada hamur haline getirilir. Odun hamuru, döner zımpara taşı ile öğütülür. Odun lifleri suyla süzgeçten geçer, gerekirse rengi giderilir. Havana benzer bir kazana serilir. Durmadan dönen bıçaklar hamuru döver ve keser. Havandan çıkan hamur, arındırma makinesinde temizlenir. Hamur belli oranda sulandırıldıktan sonra kâğıt makinesine gelir. Rulolar üzerinde şerit gibi yürüyen bir tel kumaşa serilir. Bir yandan ilerler bir yandan da süzülür. Sonra keçe bir şerit üzerine geçen hamur üç çift ağır silindir arasında ezilerek kâğıt biçimini alır. Buharlı silindirin alt ve üstünden dolaştırılarak kurutulur. Perdah silindirleri geçip parlatıldıktan sonra büyük rulolar halinde sarılır. Gazete kâğıdı bobin halindedir. Tabaka halinde kağıt elde etmek için büyük rulolar, çeşitli boylarda kesilmek üzere bıçak makinelerine gönderilir.

Fedakâr Çocuk

Özden Regü

Metin, ilkokul son sınıfta okuyan çalışkan ve duygulu bir çocuktu. Babası devlet dairesinde çalışıyor, ufak bir maaşla kalabalık ailesini güçlükle geçindiriyordu. Oğlunu çok sever, üstelik şımartırdı. Yalnız ders konusunda hiç şakası yoktu. Çünkü Metin en büyük oğluydu ve bir an önce öğrenimini bitirip babasının yardımına yetişmek zorundaydı. Çocuk olanca gücüyle çalıştığı halde, babası onu her fırsatta daha çok çalışmaya zorlardı. Zaten kendisi de bu bakımdan iyi bir örnekti. Adamcağız, boş zamanlarını değerlendiriyor, iş saatlerinden sonra evde de dışardan aldığı yazı işleriyle uğraşıyordu. Son aldığı iş, bir yayınevi ile ilgiliydi. Abonelere gönderilen dergi, gazete ve kitaplara sarılan bandlar üzerine isim ve adresleri yazıyordu. Şerit şeklindeki kağıtlara iri, okunaklı bir yazıyla yazdığı beş yüz adres için iki bin lira veriyorlardı. Bu, oldukça yorucu bir işti. Akşam yemeklerinde sık sık:

— Daha çok çalışırsam ilerde gözlerimi kaybedebilirim, ama ne çare! diye sızlanırdı.

Metin bir gün:

— İzin verirsen adresleri senin yerine ben yazayım baba, dedi. Yazılarımız birbirine çok benziyor.

— Olmaz oğlum! Senin okul ödevlerin her şeyden önemli.

Babasının bu konudaki düşüncelerini bilen Metin daha fazla üstelemedi. Ama aklına koyduğu şeyden de vazgeçmedi. Kararını verdiği gece annesiyle babası yattıktan sonra yavaşça çalışma odasına giderek lambayı yaktı. Masanın üstünde bir yığın beyaz bantla adres listesini gördü. Metin elinden geldiği kadar babasının yazısına benzetmeye çalışarak yazmaya koyuldu. O gece yüzelli adres yazmış, böylece babasına altı yüz lira kazandırmıştı. İşini bitirdikten sonra lambayı söndürüp parmaklarının ucuna basarak odasına döndü.

Babası geceleri yazdığı adresleri saymazdı. Ertesi sabah adamcağızın yüzü gülüyordu. Oğluna:

— Bak Metin! dedi. Boşuna demeyişler "İşleyen demir pas tutmaz" diye. Çalıştıkça hızım artıyor. Bu gece her zamankinden çok yazmışım. Hem öyle pek fazla da yorulmadım.

Babasının sevincini gören çocuk içinden "Ha gayret Metin" dedi. O gece ve daha sonraki geceler hep kalkıp çalıştı. Nasıl olsa kimse bir şeyin farkında değildi. Ama devamlı uykusuzluk onu yormaya, sabaha karşı birkaç saatlik kestirmeler artık yetmemeye başlamıştır. Okula yorgun argın gidiyor, akşamları ödevlerini yaparken gözleri kapanıyordu.

Bir gün, okula başladığından beri ilk kez, çalıştığı kitabın üzerine kapanıp uyumuştu ki, babası el çırparak onu uyandırdı. Neye uğradığını şaşıran çocuk birden silkindi ve çalışmaya başladı. Ertesi akşam yine aynı durum tekrarlandı. Artık eskisi gibi çalışamıyor, sabahları güçlükle kalktığı için okula isteksiz gidiyordu. Oğlundaki değişikliğin farkına varan babası sonunda:

— Durumundan hiç hoşnut değilim Metin, diye onu azarladı. Benden sonra ailemizin dayanağı sensin, bunu unutma!

İlk kez işittiği azar çocuğa çok dokunmuştu. Öylesine üzülmüştü ki, hemen o gece gizli çalışmalarından vazgeçmeyi düşündü. Ne var ki, akşam eve çok neşeli dönen babası:

— Çocuklar, bizim adres yazma işi bu ay tam yedi bin lira fazla kazandırdı! diye müjdeledi. Bakın size ne getirdim?

Masanın üstüne bir kutu tatlı koydu.

—"Tatlı yiyip tatlı konuşalım" diye size baklava aldım.

Küçükler bu güzel haberi sevinç çığlıklarıyla karşıladılar. Annesiyle babası birbirlerine bakışarak gülümsüyorlardı. Sevinçlerini paylaşan Metin, "Ne olursa olsun, sana yardım etmeyi sürdüreceğim baba!' diye düşündü. "Ne yapalım, derslerimi gündüzleri çalışırım."

— Ne yazık ki insanın sevinci tam olmuyor... (Babası Metin'i göstererek) Bu çocuğa öyle canım sıkılıyor ki...

Metin, gözlerinin dolduğunu göstermemek için odadan çıktı.

Olanca gücüyle çalışıyordu. Arkadaşlarının oyunlarına katılmaz olmuştu. Yine de ardı arkası kesilmeyen yorgunluk onu gitgide çöktürüyordu. Metin'in durumu sınıf öğretmeninin de dikkatini çekmişti. Buna bir çözüm yolu bulmalıydı. Hemen babasını çağırarak onun son derece dalgın, derslerine karşı isteksiz tutumundan şikâyetçi olduğunu söyledi. Eve dönünce baba-

Özden Regü

1947 yılında İstanbul'da doğdu. İlk ve ortaokuldan sonra Beşiktaş kız lisesini bitirdi. Ortaköy İlköğretmen Okulu sınavlarını dışardan vererek, Beykoz Fatin Hoca İlkokulu'na atandı. Aynı zamanda üniversite sınavını kazanıp Edebiyat Fakültesi Pedagoji bölümüne yazıldı. Çocukları çok sevdiği ve onların eğitimiyle yakından ilgilendiği için bu dalı seçti. Dört yıl ilkokul öğretmenliği yaparak yüksek öğrenimine devam etti. 1971'de fakülteyi bitirdi. Şimdi, bir lisede eğitim uzmanı olarak görev yapmakta. Bir oğlu var. Ozan ve yazar Şükrü Enis Regü'nün kızıdır. Çocuk öyküleri dalında birçok denemeleri vardır.

sı çocuğu karşısına alarak sert bir sesle:

— Sizler için nasıl çalıştığımı görüyorsun, diye söze başladı. Alleni seven bir çocuk olsaydın aklını başına toplar, çalışırdın. Ne yazık ki çok duygusuzsun...

Metin ağlayarak:

— Hayır! Ben duygusuz değilim baba!.. diye sözünü kesti.

Her şeyi açıkça söyleyecekti artık.

— Babacığım!..

Oysa iyice sinirlenen adam:

— Sözümü kesme, dedi. Evet aile geçindirmek kolay değildir. Hele insan benim gibi gecesini gündüzüne katarak çalışırsa... Bu sefer gece işi almayacaktım. Ama aksilik. İdaremizin her yıl verdiği ikramiyeyi, bu kez veremiyeceğini öğrendik.

Tatsız haberi duyan Metin, yine gerçeği açıklamaktan vazgeçti. Çocuk aklı, babasına yardım etmeye zorunlu olduğuna inanmıştı bir kere. Eskisi gibi her gece kalkıp iki üç saat yazı yazmayı sürdürdü. O yıl sınıf birinciliğini düşünmüyordu artık. Tek düşüncesi sınıfta kalmamaktı. Onu en çok üzen şey, babasının kendine karşı ilgisiz, soğuk tutumuydu. Küçük kardeşleri bile, babalarına bakarak, ağabeylerine sokulmaz oldular. Evdeki duruma üzülen annesi bir gün sofrada çocuğun süzgün halini, isteksiz yemek yiyişini görünce dayanamadı:

— Metin, hasta mısın oğlum? diye sordu. Karşılığını beklemeden kocasına:

— Çocuk günden güne eriyor; bir şey yapmalıyız, dedi.

Kocası kaşlarını çattı.

— İnsanın vicdanı rahat olmayınca vücudu da hastalanır. Metin okulda iyi çalışırken hasta olmuyordu.

— Canım, ne olursa olsun. Hasta bu çocuk.

— Acıyorsan ona sen bakarsın. Beni düşünmeyene ben de acımam.

Metin babasının sevgisini yitirmeye razı olamazdı. "Ona yardım etmek istiyorum ama, bu geceden sonra artık kalkmayacağım. Dinlenince, yine iyi öğrenciler arasına girerim. Tek istediğim, babam benden yüz çevirmesin" diye düşündü. Yalnız aylardan beri süregelen alışkanlıktan kurtulamıyordu. Bu yüzden o gece de kalktı. Uyku mahmurluğuyla makineleşmiş gibi yazmaya başladı. Uykusu açıldıkça içi üzüntüyle doluyordu. Bu işe başlarken duyduğu sevinci, gururu anımsadı. Ezberlediği adreslerle adları bir daha yazamayacağını, babasının kazancında onun da payı olamayacağını düşündükçe için için üzülüyordu. O sırada şeritleri kendine doğru çekerken, masanın yanında duran bir kitabı yere düşürüverdi. Gecenin sessizliğinde bu gürültü onu ürpertti. Korkudan buz kesilmişti. Elinde kalem, soluk almadan bir an ortalığı dinledi. Ev, her zamanki sessizliği içindeydi. Metin işine döndü. Büyük bir çaba gösteriyordu. Bundan sonra yapamayacağı yardımı o gece toptan bitirmek istiyordu sanki... Öyle dalmıştı ki, babasının arkasında durduğunu bile fark etmedi. Adamcağız kitabın gürültüsüyle uyanmıştı. Ne olduğunu anlamak için, sessizce yürüyerek çalışma odasına girmişti. Oğlu hakkında o zamana dek duyduğu kuşkuları, kızgınlığı düşündü. Yüreği dayanılmaz bir acıyla burkuldu. Çocuğun başını sevgiyle okşadı. Metin babasını görünce çığlık attı:

— Bağışla beni babacığım! Ben... dedi, sözünü bitirmeden ağlamaya başladı.

— Asıl sen beni bağışla oğlum. Artık her şeyi anladım.

Oğluna sarıldı. Öptü, öptü... Yaptıklarından ötürü kendini hiç bağışlamayacaktı. Gözlerinde biriken yaşları kurulayarak, onu kucakladığı gibi annesinin yanına götürdü.

— Sana, kaç aydır geceleri yazı işlerime yardım eden fedakâr oğlumuzu getirdim, dedi. Biz de onu tembelliği yüzünden azarlayıp duruyorduk.

İlk heyecanlar geçince, babası Metin'i yatağına yatırdı, küçük kardeşlerine yaptığı gibi üstünü sımsıkı örttü. Sonra başucuna oturdu. Metin sanki düş görüyormuş gibiydi.

— Ah, öyle mutluyum ki! Artık her şey düzelir, değil mi baba?

Hem babasının uykusuz kalmasını istemiyor, hem de aylarca süren kırgınlıktan sonra ona doyamıyordu.

Huzur içinde uyuduğu deliksiz uykudan uyandığı zaman, koltukta onu beklerken uyuyakalmış babasını gördü. İşte, yeniden onun sevgisini kazanmıştı. Dünyalar onundu artık...

BÜYÜKLERE BAKARSAN

Büyümüşler... büyümüşler
İşte budur zorları

Büyüklere bakarsan
Kuşlar kuş beyinlidir
Bir çeki odundur ağaç dediğin
Tavşan kardeş kesilir
Kesilir de bir güzel pay edilir

Büyümüşler... büyümüşler
İşte budur zorları

Büyüklere bakarsan
Yıldızlar bizi görmez
Çayır çimen işitmez sesimizi
Çiçekler bir şey bilmez
Hiçbir kedi konuşmaz dilimizi

SEVGİ SANLI

"CEHENNEM NİŞANLINDA BEŞ SANDAL ... GÜZEL BİR AKŞAM...

HAVA LODOS. DENİZE KIRMIZININ TÜRLÜSÜ YAYILMIŞ...

SANDALLAR AĞIR AĞIR SALLANIYOR...

OLTALAR BEKLİYOR, İNSANLAR SUSUYOR...

Sinağrit Baba

OTUZ SEKİZ KULAÇ SUYUN ALTINDAKİ DERİN SESSİZLİĞE, YEDİ RENGİN EN KOYUSU GİRER Mİ ŞİMDİ. SİNAĞRİT BABA DÖNER Mİ AVDAN... SİNAĞRİT BABA, ÖMRÜ BOYUNCA KONUŞMAMIŞ, ÖMRÜ BOYUNCA EVLENMEMİŞ, YALNIZ YAŞAMIŞTIR...

BU AKŞAM KİMİN OLTASINI SEÇMELİ DE BİTİRMELİ BU YORUCU ÖMRÜ. DAHA HER YERİ PIRIL PIRIL İKEN, ETİ MAYONEZE GELİRKEN BİTİRMELİ BU ÖMRÜ... SONRA HESAPTA BİR GÜN PİS BİR "VATOS" UN DİŞİNE BİR TARAFINI, KAPTIRMAK DA VAR. İYİSİ Mİ MUHTEŞEM BİR SOFRAYA KURULMALI, BİR ZAFERLE DOLU ÖMRÜN SONUNU, BEYAZ ŞARAPLA, SULARIN ÜSTÜNDEKİ BAŞKA DÜNYA YAŞAYAN BİR AKILLI YARATIĞA KENDİNİ TESLİM ETMELİ...

SİNAĞRİT BABA OLTALARDAN BİRİNİ KOKLADI. BU BALIKÇI HİRİSTO'DUR: KUSURLU ADAM, GÖZÜ AÇTIR ONUN. İÇİNDEN PAZARLIKLIDIR. EVET, FIKARADIR AMA, KİBİRLİ DEĞİLDİR. SİNAĞRİT BABA FIKARALIKTA GURURU SEVER...

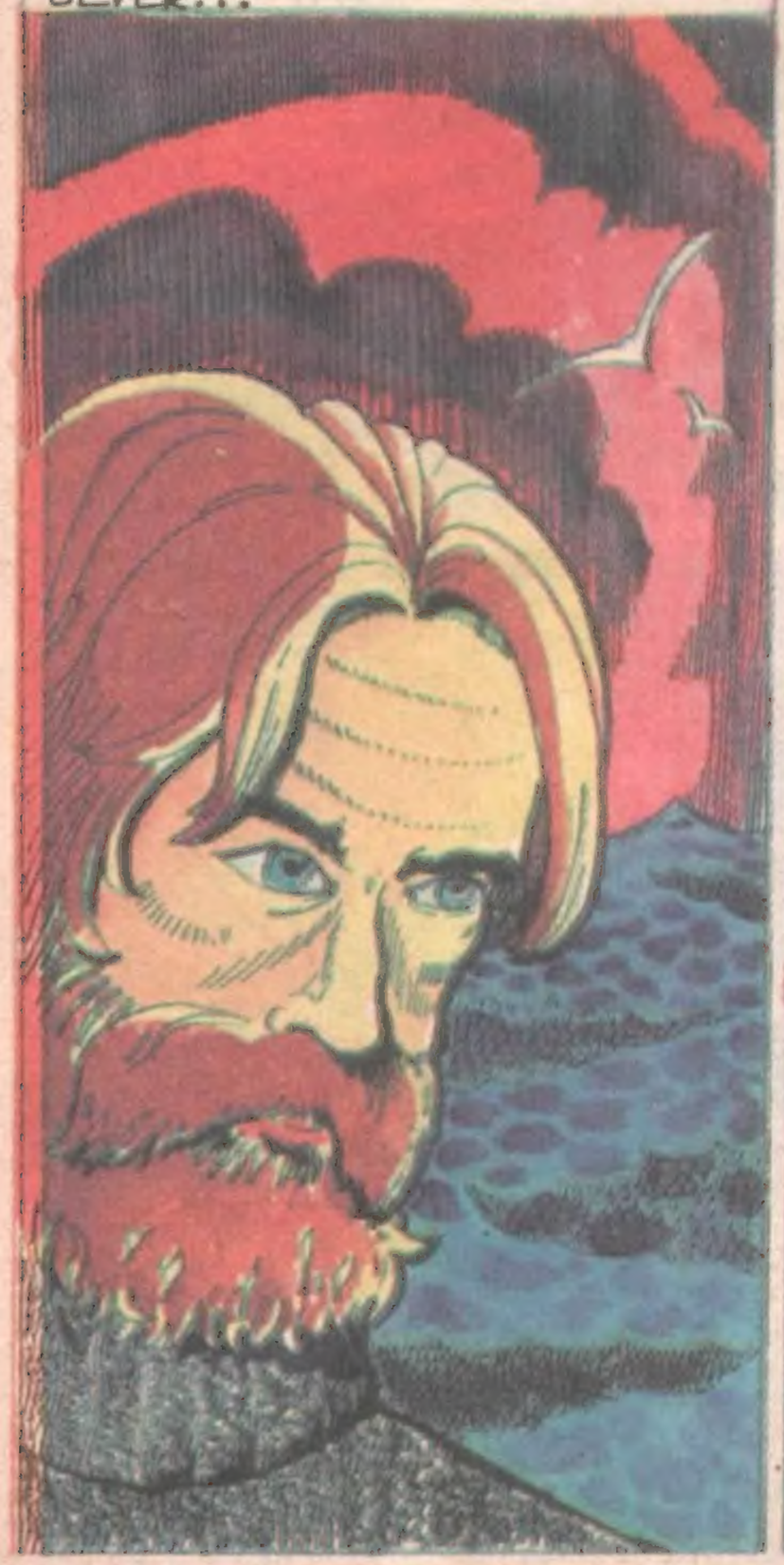

ÖTEKİ OLTAYA GEÇTİ, KOKLADI. BU BALIKÇI "HASAN" DIR. GEÇ, CART CURT ETMESİNE BAKMA! KORKAKTIR. SİNAĞRİT BABA CESUR İNSANDAN HOŞLANIR.

BİR BAŞKA OLTAYA BAŞVURDU. BALIKÇI "YAKUP" IYIDIR, HOŞTUR, SEVİMLİDİR, EDEPSİZDİR, KÜLHANİDİR. AMA KISKANÇTIR. KISKANÇLARI SEVMEZ SİNAĞRİT BABA, GEÇ!..

ŞU OLTA, HASİSİN TUTTUĞU OLTA. SİNAĞRİT BABA CÖMERTTEN HOŞLANIR. AMA BU OLTAYA BİR BAŞ VURMAĞA DEĞER. BİR BAŞ VURDU.

... HASİSİN OLTASININ İĞNESİNİ DÜMDÜZ ETTİ. İĞNEDEN KOPARDIĞI YARIM KOLYOZU ÇİĞNEMEDEN YUTTU.

VAY ANASINI BE NİKOLİ, İĞNEYİ DÜMDÜZ ETTİ!

NİKOLİ'NİN OLTASININ YEMİNİ KUYRUĞU İLE SARSMAKTA OLAN SİNAĞRİT BABA, ONUN BİR KUSURUNU ARIYORDU. ONDA KUSUR MU YOKTU?. ÖNCE SARHOŞTU...

... SONRA AHLAKSIZDI AMA; CESURDU, KİBİRLİYDİ. SİNAĞRİT BABA NİKOLİ'NİN KİBİRİNİ BEĞENMİYORDU. O İNSANCA, AYRICALIKLI BİR GURUR İSTERDİ...

SİNAĞRİT BABA, KAYASININ KENARINDA DURMUŞ, SAYISI GİTTİKÇE ARTAN FENERLERLE AYDINLANAN OLTALARI SEYREDİYORDU.

MERCAN BALIKLARI KOVUKLARINDAN ÇIKIP OLTALARA BUDALACA YAKALANIYORLARDI...

YUKARI ÇIKARLARKEN, DÖNÜP TEKRAR AŞAĞIYA KADAR GELİYOR, YUKARDAKI DÜNYAYI GÖRMEYE KARAR VEREMİYORLARDI...

SİNAĞRİT BABA'YA BÜYÜYEN GÖZLERLE "BİZİ KURTAR ŞU LÂNETLEMEDEN." DER GİBİ BAKIYORLARDI...

SİNAĞRİT BABA, GİDİP OLTAYA BİR DİŞ VURDUMUYDU TAMAMDI. AMA BİLDİĞİ BİR ŞEY VARDI. O DA BİR KİŞİNİN AKLI İLE HİÇBİR ŞEYİN HALLEDİLEMEYECEĞİ İDİ... ANCAK BÜTÜN BALIKLAR OLTADAKİ ARKADAŞLARINI KURTARMANIN TEK ÇARESİNİN KOŞUP O İPİ KOPARMAK OLDUĞUNU AKIL ETTİKLERİNDE BUNUN BİR SONUCU VE YARARI OLABİLİRDİ...

O SIRADA, IŞIKLAR SAÇAN BİR OLTA AŞAĞIYA İNMİŞTİ. SİNAĞRİT BABA ÜMİTLE KOŞTU, BU OLTAYI DA KOKLADI... HİÇ TANIDIĞI BİRİSİ DEĞİLDİ. YEMİ AĞZINA ALDIĞI ZAMAN BU OLTA SAHİBİNİN TAM ARADIĞI ADAM OLDUĞUNU BİR AN SANDI. BU ANDA DA YAKALANDI.

KEPÇEDEN SANDALA DÜŞÜNCE SEVİNÇLE KENDİNİ YAKALAYANA BAKTI, BİR DAHA BAKTI, BİRDEN-BİRE ÜRPERDİ...

BU ADAM ŞİMDİYE KADAR HİÇ İMTİHAN GEÇİRMEMİŞTİ. ÖMRÜ BOYUNCA CESUR, CÖMERT,

SİNAGRİT BABANIN İSTEDİĞİ ŞEKİLDE MAĞRUR YAŞAMIŞTI. AMA SİNAĞRİT BABA BU ADAMIN...

... NE KORKUNÇ BİR İKİYÜZLÜ KÖPEK OLDUĞUNU ANLAMIŞTI. BÜTÜN DEVİRLER....

''' BOYUNCA KENDİSİNİ TUTAN OLTANIN SAHİBİ NE CESARETİNİ, NE CÖMERTLİĞİNİ...

... NE GURURUNU BİR TECRÜBEYE, BİR İMTİHANA TABİ TUTTURMAMIŞ, HER DEVİRDE TALİHİ YAVER GİTMİŞ BİRİSİYDİ...

· KİMDİ, NE İDİ SİNAĞRİT BABA'DA BİLEMEZDİ. BELKİ DE ÖMRÜNÜN SONUNA KADAR BİR SINAV GEÇİRMEYECEKTİ.

SİNAĞRİT BABA, BÖYLESİNE HİÇ RASTLAMAMIŞTI. ÖLMEDEN ADAMA BİR DAHA BAKTI...

''' NAMUSLU, CESUR, CÖMERT ÖLECEK OLAN BU ADAMIN GERÇEKTE KORKAKLARIN EN KORKAĞI...

· NAMUSSUZLARIN EN NAMUSSUZU OLDUĞUNU ALNINDA OKUYORDU. SİNAĞRİT BABA HIRSINDAN TEPİNDİ... SON NEFESİNİ HİÇ BİR İNSANLIK DENEYİMİ GEÇİRMEMİŞİN SANDALINDA PİŞMAN VE YENİK VERDİ...

Öykü
Suat Fuat
Akmeşeyanık
Çizenler
Nedret Çetin
Oğuz Pekel

Mini ansiklopedi

ANESTEZI

Genellikle her tür ameliyat acı vericidir. Eskiden, bu ameliyatlar anestezisiz yapılır, hasta da acı çekerdi. Günümüzde, hasta uyutuluyor ya da vücudunun bir bölümünün duyarlığı geçici olarak ortadan kaldırılıyor. Ameliyat edilen de acı çekmiyor. Yerel ya da genel anestezi önemli sayılan her tıbbi müdahalede uygulanır. Operatörün önemli bir yardımcısı olan anestezist, ameliyat boyunca hastanın uykusunu denetler. Anestezikler, hastayı uyuşturan, dolayısıyla ağrıyı, sancıyı ortadan kaldıran maddelerdir. Bu ilaçlar iğneyle vücuda verilir ya da hastaya koklatılır.

MUSON

Hint Denizinde altı ay bir yönden, altı ay da öbür yönden almaşık esen rüzgâra "muson" denir. Muson, Çin'in ve Hindistan'ın düzenli bir rüzgârıdır. Bütün kış boyunca kuzeyden eserek kuraklığı getirir. Ama yaz gelince yön değiştirir ve okyanustan eserek bereket getiren yağmuru sağlar. Muson aynı zamanda bu bölgelerin ikliminin nemini alır. Kışın, çok soğuk havalarda, bitkiler sararıp solar, bozulur, suya hasret kalan toprak katılaşır, çatlar : bu, kuru musondur, insanlar için acımasızdır. Yazın, her yer ısınır ve Pasifik'le Hint Okyanusundan gelen daha serin havayı kendine çeker. Bu da nemli musondur, bereketli yağmurları beraberinde getirir.

TRAVELLING

"Travel" sözcüğü, "gezi" anlamına gelen İngilizce bir sözcüktür. Bundan oluşan "travelling" de film çekiminde kullanılan bir sözcüktür. Film çekiminde "kaydırma" anlamında kullanılır. Bazı planlar, kamera bir araç üzerinde kaydırılarak gerçekleştirilir. Kamera oyuncuların hareketini yakından izler. Bu sahneleri çeken teknik görevliler gerekli kamera hareketini sağlamak için ilginç bazı araçlardan yararlanırlar. Bu araçlar arasında şunları sayabiliriz : raylar üzerinde gidip gelen arabalar, yük kamyonlarının inip kalkan mekanik kasaları, iyi cilalanmış bir yer üzerinde kayan bir halı, vinçle çekilen bir kova, bir kask üzerine yerleştirilen kamera.

İş Bankası Çocuk Marşı

CUMHURİYETLE YAŞI ATAMIZDAN ARMAĞAN
TÜRKİYE İŞ BANKASI, BİZDEN YANA HER ZAMAN
O GELİŞTİRDİ BİZDE DOSTLUĞUN OLGUSUNU
YEŞERTTİ İÇİMİZDE İLK TUTUM DUYGUSUNU

İKİ AYRI KUMBARA VERİYOR ÇOCUKLARA
BİRİNDEN BİLGİ ÜRER, ÖTEKİNDEN BOL PARA
BÜYÜK KATKILARI VAR ÜLKE KALKINMASINA
BOŞALSIN KUMBARALAR, KOŞUN İŞ BANKASINA

İş Bankası Çocuk Marşı

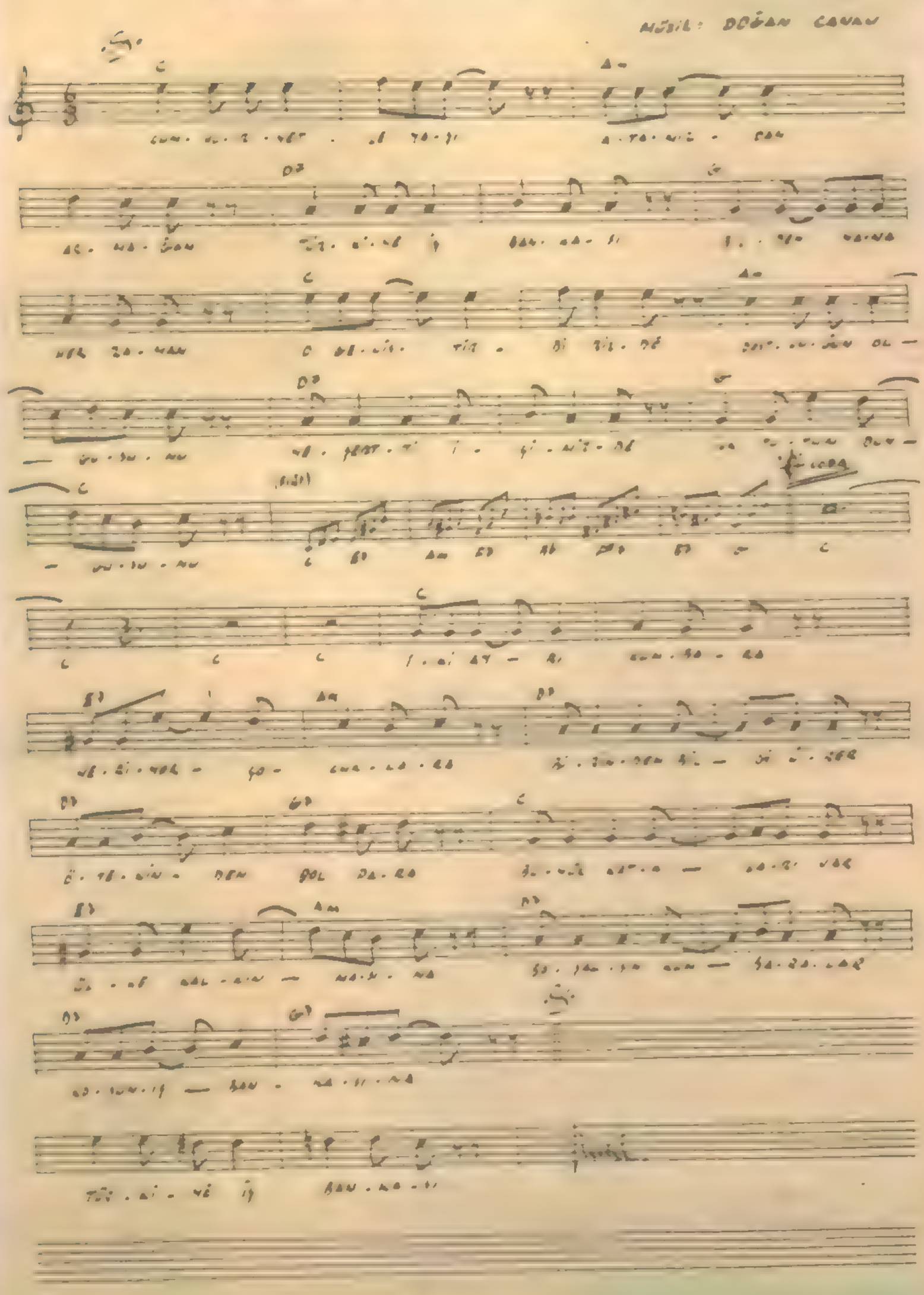

YAŞAR KEMAL

İNCE MEMED

1 YAZAR YAPIT

YAZAR

Yaşar Kemal 1922'de Adana'da, Osmaniye'ye bağlı Hemite (Göğceli) köyünde doğdu. Ortaokulun son sınıfına kadar okudu. Sonra çalışarak yaşamını kazanmak zorunda kaldı. Irgatlık, bekçilik, kundura çıraklığı, kâtiplik, arzuhalcilik yaptı. Edebiyata şiirle başlayan Yaşar Kemal'in ilk şiiri 1939'da Görüşler dergisinde çıktı. Daha sonra, 1942 - 44 yılları arasında Kovan, Ülkü, Beşpınar, Millet dergilerinde şiirler, folklorla ilgili yazılar ve öyküler yayımladı. 1951'de Istanbul'a geldi. Cumhuriyet Gazetesinde çalışmaya başladı. 1955'te "Dünyanın En Büyük Çiftliğinde Yedi Gün" adlı yazı dizisiyle Gazeteciler Cemiveti'nin Röportaj armağanını kazandı. Aynı yıl yayımlanan İnce Memed ve daha sonra basılan romanlarının çoğu birçok yabancı dile çevrilerek çeşitli ülkelerde büyük bir ilgiyle karşılandı.

Yaşar Kemal'in ünlü yapıtlarından bazıları şunlardır:

Teneke (1955), İnce Memed I (1955), İnce Memed II (1969), Orta Direk (1960), Yer Demir Gök Bakır (1963), Ölmez Otu (1969), Demirciler Çarşısı Cinayeti (1974), Yusufcuk Yusuf (1975). Al Gözlüm Seyreyle Salih (1976).

YAPIT

Çukurova'nın yamaçlarındaki Dikenlidüze'nin 5 köyü de Abdi Ağa'nındır. İnce Memed annesiyle birlikte Değirmenoluk köyünde yaşarlar. Kıt kanaat geçinirler. Daha çok küçükken, Memed, Ağa'ya düşman olur. Yıllar geçer. Memed delikanlı olmuştur. Komşu kızı Hatçe'yi sevmektedir. Oysa Ağa Hatçe'yi yeğenine almak ister. Ağa'dan izinsiz kimse bir yere gidemez. Bir arkadaşıyla gizlice kasabaya giden Memed oradaki ağasız düzeni görünce şaşırır. Sonra köye döner : amacı Hatçe'yi kaçırmaktır. Kaçarlar da. Ağa ile iz sürücüsü onları bir mağarada kıstırır. Memed, ağa ile yeğenini vurur. Yeğen ölür, ağa ise kısa sürede iyileşir. Hatçe adam öldürme suçundan içeri atılır.

Memed dağa çıkar. Deli Durdu'nun çetesine katılır. Deli Durdu, para uğruna kan dökmekten kaçınmayan bir adamdır. Memed bu gibi şeylere karşıdır. Birkaç arkadaşıyla çeteden ayrılır. Hatçe'yi hapisten kurtarır. Ali Dağı'nın doruğunda bir mağaraya yerleşirler. Bir süre sonra Memed, Abdi Ağa'yı öldürür. Memed artık köylünün tek güvencesidir ama, ağalar da bütün güçleriyle Memed'le uğraşırlar. Memed geceleri mağaradan aşağı

inip yiyecek getirir. Ne var ki o gün çevre askerle doludur. İşini bitirip tepeye tırmanır. O sırada Hatçe doğum yapmaktadır. Memed'in kurşunları tükenmiştir. Peşinde de Asım Çavuş vardır. Memed, Çavuşa teslim olmak zorunda kalır. Memed'i çok seven Asım Çavuş Memed'le Hatçe'nin yanlarında bulunan Iraz'ın kucağındaki Memed'in çocuğunu görünce fişekliğini uzatır. Birkaç gün sonra ise Yüzbaşı Faruk'la dövüşülür. Hatçe vurularak ölür. Iraz çocuğu alarak gizli bir yere kaçar. Memed yalnız kalır. Bir süre kayıplara karışır.

ülkemizi tanıyalım!

ANTA

TARİHİ

Tatil bölgelerimizin başında gelen bu güzel kentimizin kurucusu, Bergama Kralı 2. Attalos'tur. M.Ö. 159-138 yıllarında Akdeniz kıyılarında güzel bir kent vardı : Side. Kral Attalos Side'yi almayı çok istemişti. Alamayınca, "Bana cenneti bulun," dedi. Adamları Antalya yöresini bularak buraya bir kent kurdular. Attalos bu kenti çok beğendi. Kent, kurucusunun adıyla, "Attaleia" diye tanınır. Bazı Türk eserlerinde Adalya diye geçer. Günümüzde Antalya olmuştur. M.Ö. 79' da Romalıların eline geçen kent, daha sonra Bizans egemenliğine girmiş ve çok gelişmiştir. Bizanslılar, Selçuklular, Latinler ve en son 14. yüzyılda Osmanlılar Antalya'ya sahip olmuşlardır.

COĞRAFİ DURUMU

Akdeniz bölgesinde, Antalya körfezinin kuzeybatı kıyısında, 20-30 m. yükseklikte dik yarlarla denize inen bir düzlük üzerine kurulmuştur. Doğal güzellikleri, plajları (batıda, kente yakın Konyaaltı ve doğuda Lara plajları) ile ünlüdür. Limon, portakal, muz bahçeleri geniş alanlar kaplar. Antalya ayrıca bir çağlayanlar kentidir (Düden ve Manavgat). Antalya'nın işlek bir limanı ve havaalanı vardır.
İl toprakları, körfeze sokulan Antalya ovası ve iç kısımlardaki bazı yüksek düzlükler (Elmalı ve Finike ovaları) dışında yüksek ve engebelidir. Kuzeyde,

TURUNÇGİLLER

Portakal, mandalina, limon, turunç gibi meyvelerin bulunduğu guruptur. Akdeniz bölgesi meyvelerindendir.
Portakal : Ağacı üç, dört metreyi bulur. C vitamini bakımından zengindir. Reçeli, marmeladı, şurubu, likörü yapılabildiği gibi yaş olarak da çok yenir. Yafa, dörtyol, Vaşington cinsleri tanınmıştır.
Limon : Ekşi bir meyvedir. C vitamini çok zengindir. Ağacın üzerinde hem çiçek hem meyve birlikte bulunur. Koyu yeşil renkli olan meyve sonradan sararır. Limon suyundan limon tuzu, limon esansı, limonata yapılır.

MUZ

Kendine özgü hoş kokusu olan, tatlı, besleyici, yumuşak bir meyvedir. Sıcak iklim bitkisidir. Enli, iri yaprakları vardır. Mor renkli çiçekler sonunda büyük salkımlar halinde meyvelere dönüşür. Yeşilken koparılan muzlar, sararıncaya kadar saklanırlar.

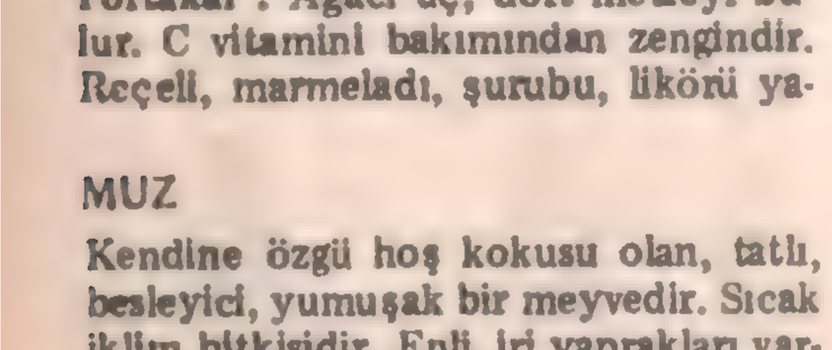

ANTALYA PARKI

Vali Haşim İşcan tarafından yaptırılan belediye parkı, Türkiye'de eşi bulunmayan bir güzelliktedir. Kentin içinde yer alır. Palmiyeler, limon ve portakal bahçeleriyle çevrelenmiştir. Denize bakan yüksek bir yerde kurulmuştur. Görkemli bir görünümü vardır. Buraya Pergola Parkı da denir. Pergola, yeşilliklerle sarılmış bir çeşit çardak anlamına gelen İtalyanca kökenli bir kelimedir.

ANTALYA FOLKLORU

Kadın giysilerinde başta ipekten oyalı yazma bulunur. Kışın koyu renkler, yazın açık renkler örtülür. Gömleğin üzerine işlemeli cepken giyilir. Ayakta işlemeli çorap ve yemeni ile yollu basmadan yapılan şalvar ve üzerine üçetek giyimi tamamlar. Erkek giysilerinde cepken ya da yelek, belde trablus kuşak ve işlemeli potur kullanılır.
Antalya halk oyunlarının en belli başlısı zeybektir. Daha çok harmandalı, barut dumanı ve Aydın zeybeği türleri oynanır. Dağ köylerinde yaşayan yörüklerin ise kendilerine özgü dinsel özellik taşıyan bengi, sema, kırklar oyunları vardır.

LYA

arın dik yamaçları önünde il so-
r.
Konya, Isparta, Burdur, Muğla il-
e Akdeniz'le çevrilidir. Oniki il-
ardır ve pek çoğu turistik yerler-
Alanya, Elmalı, Finike, Kaş, Ma-
, Serik bazılarıdır.
Akdeniz iklimi özellikleri göste-
rım için toprakları çok uygun-
ça, ekili, dikili alanlar Türkiye
asına göre çok düşüktür. Ağaç
eri çok zengindir. Hayvancılık
kle keçi), arıcılık, ipekböcekçi-
lişmiştir. Kauçuk üretimi de gün
çe artmaktadır.

TURİSTİK YERLERİ

Side :

Antalya'nın 80 km doğusunda, Manavgat'ın batısında ve Akdeniz kıyısında kurulmuş eski bir kentür. Yunan, Roma ve Bizans devirlerinde Side çok büyük bir liman ve ticaret merkezidir. Ama yıllar Side'yi küçük bir köye dönüştürmüştür. 20.000 kişilik Side tiyatrosu, kentin agorasındaki heykeller, sütunlar birer canlı tarih ömekleridir. Tarihi Side hamamı bugün müze olarak kullanılmaktadır.

Alanya Kalesi

Kalenin Alaeddin Keykubad zamanında yapıldığı söylenir (13. yy başları). Kalenin bir de efsanesi vardır. Kuleden atılan taşların denize düşmediği bilinmektedir. Bugün de turistler kaleden attıkları taşları denize düşürmeye çalışırlar.
Alanya'da Damlataş mağarası dikit ve sarkıtlarla süslüdür. Astımlı hastalara iyi geldiği söylenmektedir.

Perge

Yörenin adı yerli bir Anadolu dilinden gelir. Kentin efsanevi kurucuları Mopsos ve Kalkhas'dır. Kent sırasıyla Yunanlıların, Bergamalıların ve Romalıların egemenliğine girdi. Artemis Pergaia diye bilinen bir baştanrıçası vardır. Perge tiyatrosu, Hellenistik ve Antik Çağlara ait kent kapıları, ünlü kişilerin heykelleri, direkli cadde ve anitsal çeşme Perge'nin önemli tarihi yapıları arasında yer alır.

TARİHİ YAPILAR–YÖRELER

Antalya ve çevresi tarihi yapıları yönünden önemli eserlere sahiptir. Eski çağlardan kalan kentlerden bazıları şunlardır : Aspendos, Myra, Side, Perge, Phasalis, Termesos, Ksanthos.
Selçuklu devrinden kalma yapılardan bazıları şunlardır :
Korkut Camisi ya da Kesik Minare : Kiliseden camiye çevrilmiştir.
Yivli Minare : Kiliseden camiye çevrilmiştir (13. yüzyılda). Minarenin aitı taştur. Üstü tuğladan dilimli ve yivli yapılmıştır. Tuğlaların arasına açık mavi renkli, dört köşe taşlar konmuş ve mimariye canlılık kazandırılmıştır.
Karatay Medresesi : 1250'de, Selçuklular devrinde yapılmıştır. Taç kapısı çok güzeldir.

Yivli Minare

Alanya Kalesi

Side Tiyatro kalıntısı

VİKİNGLER

Vikingler, genellikle barbarlık, yağmacılıkla suçlanır. Aslında gelişmiş bir kültüre sahiptirler ve el sanatlarında, özellikle süs eşyaları yapımında çok ustaydılar.

8. yüzyıldan 11. yüzyıl başlarına kadar birçok deniz seferine çıkan İskandinav savaşçıları, denizcileri ve tacirleri Vikingler diye tanınırlar. Güneyde yaşayanlar Normanlar diye de bilinirler.

Vikingler genellikle barbarlık, yağmacılık, korsanlıkla suçlanır ve bu kötü yanlarıyla tanınırlar. İriyarı, güçlü, çok iyi kavga edebilen, sarışın ve neşeli kimseler oluşları da onlar hakkında söylenenleri güçlendirir.

Vikingler çok uzun yolculuklara çıkarlardı. İngiltere kıyıları bütünüyle ellerine geçmiş gibiydi. İngiltere Adalarındaki çok yer adı, hâlâ Vikingler'den kalmadır. Bu arada Avrupa kıyılarına da birçok seferler yapmışlardır. Fransa'nın Normandiya diye bilinen bölgesi Normanların ne denli etkili olduğunu, o kıyılara ne kadar sık geldiklerini gösterir. Vikingler Atlantik Ok-

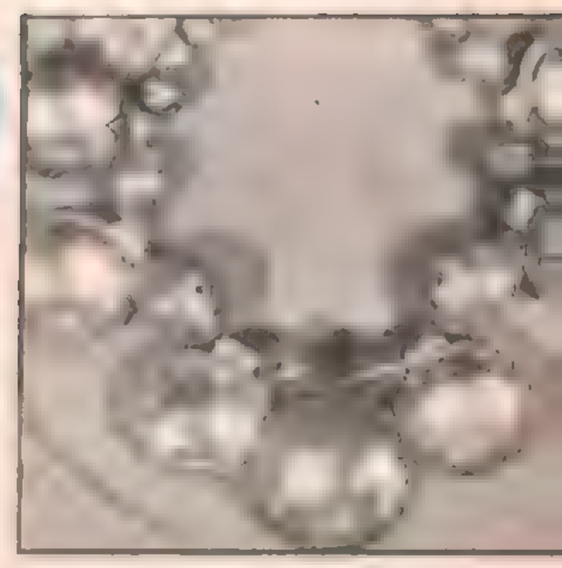

Danimarka'da toprak altından çıkarılan som altından yapılmış bir kolye. 2 kilo ağırlığında olmasından, kadınlerin taktığı anlaşılıyor.

Parlak kristal ve gümüş boncuklardan oluşan bir gerdanlık. Anlaşıldığına göre çok lüks bir süs eşyası.

yanusunu da aşmış ve Labrador kıyılarına kadar ulaşmışlardır.

Kendi yurtlarında ise, ki bugün Danimarka, İsveç, Norveç ve Finlandiya'nın bir bölümünü kapsayan bölgede yaşarlardı, gelişmiş bir pagan kültürüne sahiptiler. Çok varlıklı bir yaşantıları olduğu, mezar alanlarında yapılan kazılarda ortaya çıkarılmıştır.

Vikingler'in pazar-kent kalıntıları İskandinav arkeologları tarafından bulunmuştur. Bu pazar-kentlerde ticaret yapılırdı. Köle, kürk, mors dişi ve deniz gergedanı karşılığında lüks eşya alırlardı. Ayrıca başka yerleşme merkezlerinde çok sayıda silâh ve para bulunmuştur.

Vikingler'in yapımında çok başarılı oldukları süs eşyalarının dışında, ünlü oldukları bir dal da ağaçtan yaptıkları heykellerdir. Bu heykelleri, oymaları, gemilerinin pruvalarını süslemekte kullanırlardı.

Ejderha başlarıyla süslü gemileri iki çeşitti. Bir bölümü küçük gemilerdi ki, bunları savaşa giderken kullanırlardı. Gittikleri yerde koloni kurduktan sonra "uzun gemi" diye bilinen gemileriyle yerleşmeye, ticarete çıkarlardı. Böyle bir uzun gemi bugün Oslo'da müzede yer almaktadır.

Vikingler, renkli cam, kristal, değerli taşlardan yapılma kolyeler takarlardı. Kazılarda ayrıca gümüş ve altından yapılma broşlar da bulunmuştur. Bunların üzeri çok karmaşık desenlerle süslüdür. Ayrıca altından yapılma ağır kolyeleri de vardır.

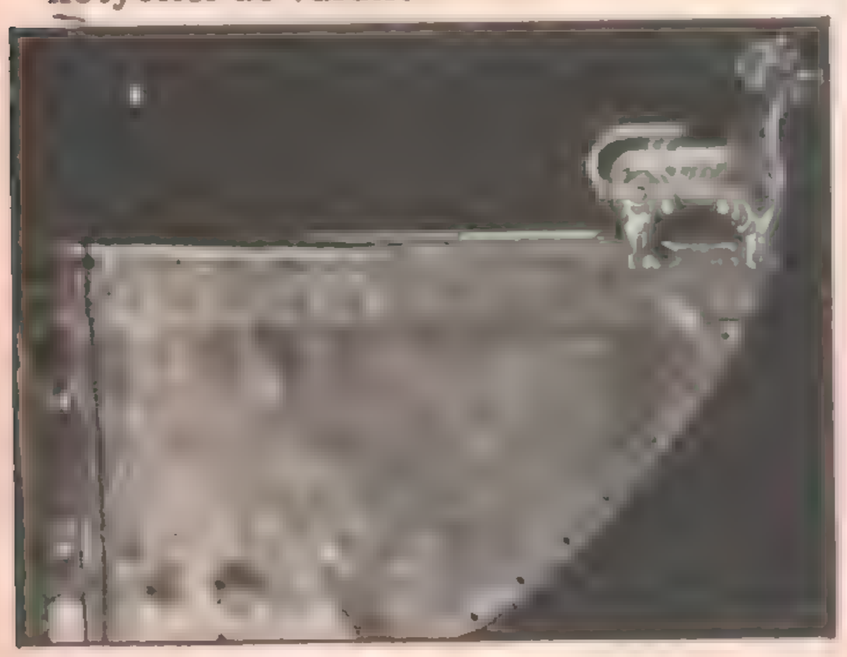

Rüzgârın yönünü belirten bu nesne, bronzdan yapılmadır. Viking gemilerinin direğine takılırdı. Oyma hayvan ve bitki desenleri, "ulu canavar" motifini belirler.

Ev biçimindeki bu kutu Kelt işi. İngiliz adalarından Norveç'e getirildiği zannedilmekte.

DENEKTAŞI Bunları biliyor musunuz?

1. Yavuz'un Mısır-Suriye Türk-Memluk İmparatorluğunu ortadan kaldırmak amacıyla giriştiği ikinci seferinde kazandığı ilk zaferdir. Yavuz'a Mısır yolunu açan bu zafer sonunda Suriye, Osmanlı İmparatorluğu topraklarına katılmıştır. Bu zaferin kazanıldığı meydan savaşının adı nedir?

2. Dinsel inanışlara göre, Tanrı ile insanlar arasında "habercilik", "elçilik" ödevini gören, Tanrı'nın buyruklarını insanlara ulaştıran kişilere ne adı verilir?

3. Televizyon'da "Dallas" adı altında sunulan dizi, Amerika'nın en ilginç kentlerinden birini yansıtmaktadır. Teksas'ın ikinci büyük kenti olan bu yörede 1963'te çok ünlü bir Amerikalı öldürülmüştü. Kimdi?

4. Tohumları birçok yerde buğday yerine besin maddesi olarak kullanılan bir tahıldır. Kuraklığa dayanabilen, sıcaktan hoşlanan bir bitkidir. Killi topraklardan pek hoşlanmaz, kumlu topraklarda daha kolay yetişir. Bu tahılın adı nedir?

5. Yurdumuzun en önemli müzelerinden biri de Ankara'dadır. Önce Devlet Müzesi, sonra Halk Müzesi, Milli Müze ve Hars yani Kültür Müzesi diye anılan bu önemli kuruluşa en sonunda ne adı verilmiştir?

6. "Empire State Building" (448), "Chrysler Building" (319 m.), "Manhattan Bankası" (283 m.). Bu saydığımız yapılar dünyanın en yüksek yapılarından üçüdür. Bu yükseklikteki yapılara Türkçe'de ne denir?

7. Tezgâh, alt bölümü yere tutturulmuş, üst bölümü oynayabilen, daha başka bölümleri de olan büyücek bir kasnaktır. Bu tezgâha, yukarıdan aşağı, yün iplikleri, çok sık biçimde, gerilmiş bulunur. Böyle bir tezgâhta ne dokunur?

8. Yunan mitolojisinde aralarında erkeklerin yaşamasına izin verilmeyen bir kadın topluluğudur. Bir kraliçenin yönetimi altında savaşan bu kadın topluluğuna ne ad verilirdi?

9. Dikdörtgen bir masada, üç topla ve "istaka" diye adlandırılan bir sopa ile oynanan kapalı salon oyununa ne denir?

10. Diderot, Larousse, Chambers, dünyanın ünlü ansiklopedicileri arasında önemli bir yer tutarlar. Bizde ise bugünkü anlayışa uygun olarak bir tarih ve coğrafya sözlüğü olan 6 ciltlik "Kamus-ül A-lâm" 1899'da yayımlanmıştır. Bu ansiklopedinin yazarı kimdir?

11. Nuri İyem, Mümtaz Yener, Şevket Dağ, Ayetullah Sümer, Zühtü Müridoğlu, Fikret Muallâ-Rasin, İbrahim Çallı. Bu ünlü sanatçılar arasında yalnız bir tanesi ressam değildir. Hangisidir ve hangi dalda ün yapmıştır.

12. Kuran'ın ilk suresidir. "Açıcı söz" anlamına gelir. Tanrı'dan Hz. Muhammed'e en son inmiştir ama, Kuran yazılırken anlamı bakımından başa konulmuştur. Ölülere, Tanrı'nın rahmetini çekmek için, dua olarak okunan bu surenin adı nedir?

13. Dalmalar, Yasıltma, Gerdanlama, Kepçe, Çengeller, Dana Bağı, Kol Bastı, Kütük Yuvarlama, Bohçalama; Bu saydığımız terimler hangi spor dalıyla ilgilidir?

14. Türkiye ile Yunanistan arasında sınır çizer. Enez yakınlarında Ege Denizi'ne dökülür, Uzunluğunun tamamı 490 km. dir. Hangi nehirimizden söz ettik?

15. Amerika'da İç Savaş'tan sonra Güney'de kurulan gizli bir örgüttür. Günümüzde de zaman zaman etkinliğini sürdürmeye çalışan bu örgütün tek amacı Zencileri sindirmek, rahatsız etmek ya da ortadan kaldırmaktır. Örgütün adını anımsadın mı?

Yanıtlar 29. Sayfada

PERSEUS

Zeus ve Danae'nin oğludur. Mitoloji kahramanı Perseus bir masal kahramanı gibidir ve çok sevilir. Hakkında çeşitli efsaneler vardır.

Danae, Argos kralı Akrisios'un kızıdır. Delphi Tapınağı bakıcısı, bir gün krala, "Senin kızın bir oğlan çocuk doğuracak, bu çocuk büyüyünce seni öldürecek," demiş. Kral bunun üzerine, kimseler kızını görüp beğenmesin diye, tunçla kaplı bir oda yaptırıp Danae'yi içeri kapatmış. Ne var ki yüce Zeus, kızı çok beğenirmiş. Bir gün, altından bir yağmur biçimine girmiş, damdaki çatlaktan içeri süzülmüş. Bir süre sonra da Danae, Perseus'u doğurmuş. Kral Akrisios olayı öğrenince, kızını ve torununu bir sandığa kapatıp denize salmış. Zeus, onları yine korumuş ve Seriphos adasına çıkmalarını sağlamış. Yaşlı bir balıkçı anayla oğlu denizden almış, onlara bakmış. Balıkçının kardeşi o adanın kralıymış. Güzel Danae'yi görünce aşık olmuş, evlenmek istemiş. Ancak Perseus'u ortadan kaldırması gerekiyormuş. Bu yüzden, Perseus'a, gidip Gorgo Medusa'yı öldürmesini söylemiş. Medusa'yı öldürmek kadar zorlu bir iş olamazmış, çünkü kadını gören korkudan taş kesilirmiş. Medusa, Gorgo'lar diye bilinen, üç kızkardeşten biriymiş. Gorgo'ların saçları yılanlarla örülü, alınlarında da yaban domuzu dişleri varmış. Elleri tunçtan, kanatları altındanmış.

İşte Perseus, bu Medusa'nın başını almaya gitmiş. Ancak, kızların yanına gitmek de çok zormuş, çünkü üç canavar onlara bekçilik edermiş.

Athena ile Hermes, Perseus'un bu zor işini haber alınca, ona yardım etmeye karar vermişler. Hermes, ona kanatlı sandallarını vermiş, başına da, giyeni görünmez yapan Hades başlığını geçirmişler. Perseus, böylece bekçi canavarları atlatıp Gorgo'ların yanına varmış. Kızlar uykudalarmış. Öbür ikisini uyandırmadan Medusa'nın yanına yaklaşmış, Athena da kalkanını bir ayna gibi tutarak Perseus'a yardımcı olmuş. Kahraman Perseus, kadının yüzüne bakmadan, kalkan yardımıyla Medusa'yı öldürmüş. Medusa'nın başı kesilince, boynundan kanatlı at Pegasus fırlamış. Perseus, Medusa'nın başını çuvala koymuş, Pegasus'a atladığı gibi yola koyulmuş.

Dönüşte, bir kayanın üzerinde, zincirlerle bağlı, kurban edilmek üzere bekleyen guzel Andromeda'yı görmüş. Kızı kurtarıp yanına almış, adaya dönmüş. Kral onu görünce çok şaşırmış. Medusa'nın kesik başını görünce de taş kesilmiş. Bunun üzerine Perseus, adanın krallığını yaşlı balıkçıya bırakmış, anasını da yanına alıp Argos'a dönmüş. Andromeda ile evlenmiş. Bir sürü çocukları olmuş. Argos kralı, Perseus'un dedesi Akrisios ise Argos'tan kaçmış. Günün birinde Perseus bir disk atma yarışına katılmış. Hızla savurduğu disk, rüzgârın oyunuyla gidip bir izleyicinin başına çarpmış, adamı öldürmüş. Ölen kişi, Akrisios'muş. Böylece Delphi tapınağı bakıcısının dediği de çıkmış.

ORHAN GAZİ

- OSMANLI DEVLETİNİN İKİNCİ BEYİ
- 1281'DE DOĞDU
- 1362'DE BURSA'DA ÖLDÜ

KİMLİĞİ

Yaşamı boyunca "padişah" ünvanını taşımamış, sonradan padişah olarak anılmıştır. O dönemde Osmanlı Devleti imparatorluk durumuna gelecek kadar büyümemişti. Orhan Gazi, Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Gazi'nin oğludur. Babasının döneminde başkomutandı. 1324'te Osmanlı Beyliği'nin başına geçti. İki yıl sonra Bursa'yı aldı. İlk Osmanlı sikkesini burada kestirdi. Bursa'yı "Bey Sancağı" adıyla küçük oğlu Murat Bey'e verdi. Büyük oğlu Süleyman Paşa ise ordunun başındaydı. Osmanlılar artık başdöndürücü bir gelişme içindeydiler. Bizans İmparatorluğu büyük huzursuzluk duyuyordu. Orhan Gazi, 1329'da Pelekanon'da Bizanslılarla çarpıştı ve onları büyük bir yenilgiye uğrattı. Böylece, Hıristiyanların kutsal kentlerinden İznik de ele geçmişti. Orhan Gazi, İznik'i beyliğin merkezi yaptı. Bu olaydan sonra Bizans'ta ve Avrupa'da büyük bir şaşkınlık, korku baş gösterdi.

ÖZELLİKLERİ

- Orhan Gazi, 1334'te Gemlik'i 1335'te Armutlu'yu, 1337'de de İzmit'i aldı. Doğu Marmara bölgesinden sonra Güney Marmara'yı da ele geçirmek istiyordu. Bu amaçla Karesioğulları'nın üzerine yürüdü. Böylece Bizans'ı güneyde de bütünüyle sarmış oluyordu.
- 1340'dan önce Balıkesir, Çanakkale, Bergama dolayları Karesioğulları Beyliğinin elindeydi. O tarihten sonra bu beylik Osmanlı'ların egemenliğini tanıdı. Bir süre sonra da Orhan Gazi, bu beyliği bütünüyle ortadan kaldırdı.
- 1346 yılında Orhan Gazi, Bizans İmparatoru İoannes Kantakuzenos'un 13 yaşındaki kızı Prenses Theodora ile evlendi. Bu olaydan sonra Osmanlılarla Bizans arasındaki ilişkiler yoğunlaştı.
- Osmanlı padişahlarının en uzun ömürlüsü Orhan Gazi'dir. Saltanatı da 38 yıl sürmüştür. Kanuni Sultan Süleyman, Osman Gazi ve 4. Mehmet'in dışında en çok tahtta kalan Osmanlı padişahı Orhan Gazi'dir.
- Osmanlı padişahlarının kuşkusuz en büyüklerinden biri olan Orhan Gazi, babasının bütün düşlerini gerçekleştirmiş, Osmanlı İmparatorluğunun yapısını sağlam temeller üzerine kurmayı başarmıştır.
- Orhan Gazi'nin oğlu Sultan Murat ise babasının attığı sarsılmaz temeller üzerine, görkemli Osmanlı İmparatorluğunu, bütün dünyanın saygınlığını kazanan büyük bir devlet olarak yükseltmiştir.

TÜRKLERİN ISTANBUL'A İLK GİRİŞİ

Osmanlı'larla Bizans arasındaki ilişkiler gittikçe sıklaşmış, yoğunlaşmıştı. Orhan Gazi, 1347'de 6.000 kişiden oluşan bir Türk birliğini İmparator İoannes Kantakuzenos'un buyruğuna vermişti. Bu güçler, Rumeli'ye çıkıp Karadeniz kıyılarında Bulgar'ları geriye attılar. Edirne'ye girdiler. Bu kenti Bizans'a yeniden kazandırdılar. 1345'te Edirne'de bir ayaklanma sırasında halk soyluları kılıçtan geçirmişti. Halk, Bizans yönetiminden hoşnut değildi. İşte bu halk, Türkler kente girerken, Osmanlı devlet örgütünün, bin yıllık Bizans'ınkinden çok üstün olduğunu görerek çok etkilendi.

Plak

Ersan Erdura - "VE BEN YALNIZ" Öncü Plak - Uzunçalar

Ersan Erdura da müzik dünyasına yıllarını veren sanatçılardan biri. Sanatçı yıllar boyu uğraş verdi ve sonunda bugünkü yerine gelebildi. Erdura önce 45 devirli plakları ile ilgi topladı ve şimdi de "Ve Ben Yalnız" adlı LP'si ile geliyor sizlerin karşısına. Yapıtta yer alan 4 parça dünyanın en ünlü bestecilerinden biri sayılan Mikis Theodorakis'in. Bu parçalara Türkçe sözleri Özdemir Kaptan yazdı. Bunların dışında sanatçının eski ve ünlü parçaları da albümde yer alıyor. Albümde yer alan parçalar içinde ilk dikkati çekenler "Bu Mahallede", "Kapım Açıktır", "Kötü Hayat", "Tren Sekizde Gidiyor", "Ve Ben Yalnız".

Asu Maralman - "BAĞRIYANIK DOSTLARA" Öncü Plak - Uzunçalar

Yıllardan beri müzik dünyasında olan Asu Maralman ilk LP'si ile müziksevelerin karşısına geliyor. Sanatçının plağının adı : "Bağrıyanık Dostlara" Asu Maralman 10 yıllık sanatçı. Dile kolay, kocaman bir 10 yıl ve işte bu kadar yılın birikimini bu plakta ortaya koyuyor. Asu Maralman. Yapıtda Maralman'ın eski ve yeni parçaları yanyana yer alıyor. İşte bunlardan birkaçı: "Şarkılar Yazdım", "Bal Gibi Olur", "Yollar", "Recep", "Dört Duvar".

AYTEN GÖKÇER İKİ TARİHSEL TV DİZİSİNDE OYNAYACAK

TV'nin çekeceği iki yerli dizinin başrolünde tiyatro sanatçısı Ayten Gökçer başrolü oynayacak. TRT Kurumu ile Kültür Bakanlığı'nın ortaklaşa yapacakları "IV. Murat" filminde IV. Murat'ı, aynı rolü Devlet Tiyatrosu'nda yıllarca oynamış olan Cihan Ünal, Kösem Sultan'ı ise Ayten Gökçer canlandıracak. Turan Oflazoğlu'nun aynı adlı tiyatro oyunundan uyarlanacak dizinin yönetmenliğini Yücel Çakmaklı yapacak. Haziran ayında gerçekleştirilecek çekimin bitiminden sonra Eylül ayında da aynı yönetmen, bir başka tarihi yapıtı, Güngör Dilmen'in "Bağdat Hatun" unu TV için dizi film yapacak. Bu dizide de Bağdat Hatun'u Ayten Gökçer canlandıracak. Öbür rolleri de Devlet Tiyatrosu sanatçıları paylaşacak.

Televizyon

NÜKHET DURU PARİS'TE OLYMPİA SAHNESİNE ÇIKMAK İÇİN UĞRAŞIYOR

Hafif müzik sanatçılarından Nükhet Duru, Paris'in ünlü müzik salonu Olympia'da bir konser vermek için girişimlerde bulunuyor. Geçtiğimiz yıllarda, Olympia'da, Türk sanatçılarından Tülay German, daha sonra da Ajda Pekkan, Enrico Macias ile birlikte konser vermişti. Nükhet Duru'nun girişimi olumlu sonuç verirse, bu sanatçı Olympia'ya çıkan üçüncü Türk sanatcısı olacak Nükhet Duru, Haziran ayında, TV için, "Nükhet Duru-1980" adlı müzikli bir şov programı hazırlayacak. Plak, konser, reklam filmleri, müzikaller gibi çeşitli uğraşları olan Nükhet Duru, sinemayı düşünmediğini, ancak iyi bir öneri olursa TV dizi filmlerinde oynayabileceğini, müzikten hiçbir zaman ayrılmayı düşünmediğini söylüyor.

"SAİT HOPSAİT" İN KADIN OYUNCUSU : SEZEN AKSU

Aziz Nesin'in aynı adlı yapıtından TV'ye dizi film olarak uyarlanacak "Gol Kralı Sait Hopsait"te Sait rolünü oynayacak Mehmet Keskinoğlu'nun rol arkadaşı belli oldu : Sezen Aksu. Yönetmenliğini Çetin Öner'in yapacağı filmde Kerkenez Sevim rolünü oynayacak Sezen Aksu.

HOLLYWOOD

TRT Televizyonunun bu kış döneminde göstereceği dizilerden birisi de Hollywood adlı bir yapım. İngiliz Thames Televizyonu tarafından hazırlanan dizi, birer saatlik 13 bölümden oluşuyor. Hollywood, bilindiği gibi sinema dünyasının merkezlerinden biri. Gerçek önemi ise, sinema denen olgunun başladığı yer olmasından geliyor. Sinema, sessiz filmle başlamıştı. Sessiz film ise evrensel bir dil demekti. İstenilen dile çevrildiğinde, her yerde aynı etkiyi yaratabiliyordu. Ayrıca bu sessiz dönemde, film en güçlü eğlence yolu demekti. Her türlü teknik buluş da o sessiz günlerde yapılmıştı. Sinemaskop, Sinerama, yakın ve uzak çekimler, renkli filmler ve ses olayı hep o günlerden gelmedir. İşte Hollywood adlı dizi o günleri ekranlarımıza getirecek.

kısa, kısa...

- Nezihe Araz'ın "Fesleğen Sokağı" yapıtı, Istanbul TV'si tarafından 8 bölümlük dizi film haline getiriliyor. Dizinin başlıca rollerinde Yıldız Kenter, Mücap Ofluoğlu, Şükran Güngör, Suna Keskin, Bilge Şen oynayacaklar.

- Daha önce TV'de izlediğimiz Atilla İlhan'ın aynı adlı yapıtından uyarlanan "Paranın Kiri" bu kez altı bölümlük dizi oluyor. Hüseyin Karakaş'ın yönetmenliğini yapacağı dizi filmde gazeteci kız rolünü filmde olduğu gibi Senem Kayra, komiseri ise Erol Taş oynayacak.

Sinema

PERİHAN SAVAŞ VE NECLA NAZIR ŞARKICI OLUYORLAR

İki sinema oyuncusu, Perihan Savaş ve Necla Nazır, önümüzdeki İzmir Fuarı'nda sahneye çıkıp şarkıcılığa başlıyorlar. Daha önce şarkıcı olan birçok sinema sanatçısının izinde giden iki sinema sanatçısından Necla Nazır, arabesk türünde, Perihan Savaş ise Türk Sanat Müziği türünde şarkılar söyleyecekler. Necla Nazır, ses sanatçısı Ferdi Tayfur'dan, Perihan Savaş ise halk türküleri okuyucusu İbrahim Tatlıses'ten ders alıyorlar. Perihan Savaş ve Necla Nazır, sahneye çıkmakla sinema çalışmalarını durdurmayacaklar, ancak bir süre ara verecekler. Her iki sanatçı da sinema ile müzik uğraşlarını birarada yürütmek amacındalar.

HÜLYA KOÇYİĞİT TAŞKENT FİLM ŞENLİĞİ'NE GİTTİ

Hülya Koçyiğit, 20-30 Mayıs 1980 tarihleri arasında yapılan Uluslararası Taşkent Film Şenliği'ne çağrılı olarak Sovyetler Birliği'ne gitti. İki yılda bir yapılan ve dünyanın sayılı film şenliklerinden biri sayılan Taşkent Şenliği'nde, Hülya Koçyiğit'in, başrolünü oynadığı üç filmi yer alıyor. Bu filmlerden "Sensiz Yaşayamam" ve "Zehra" geçmiş yıllara ait. "Almanya Acı Vatan" ise geçtiğimiz yıl çevrildi ve sanatçının en son filmi olma özelliğini taşıyor. Bu filmde Hülya Koçyiğit, Rahmi Saltuk'la başrolü paylaşmıştı. Hülya Koçyiğit, daha önce de "Susuz Yaz" filmiyle Meksika'da yapılan Acopulco Film Şenliği'ne, "Vurun Kahpeye" filmiyle de Tahran Film Şenliği'ne katılmıştı.

kısa, kısa...

✦ Yönetmen Süreyya Duru, Sabahattin Ali'nin ünlü romanı "Kuyucaklı Yusuf"u filme almak için hazırlık yapıyor. Başlıca rollerinde Bulut Aras, Meral Orhonsay oynayacaklar. Duru son olarak Necati Cumalı'nın "Derya Gülü" yapıtını filme almıştı.

✦ "Berivan Aşireti" filme alınacak. Doğu Anadolu bölgesinde çekilecek filmin yönetmenliğini Cüneyt Arkın yapacak ve başrolünde oynayacak.

✦ "Salako" adıyla ün yapan Kemal Sunal'a yeni bir rakip çıkarıldı. Uğur Dündar'ın "İşte Cumartesi" programında tanıttığı İlyas Salman, geçen yıl "Erkek Güzeli Sefil Bilo" filmiyle sinemaya adımını atmıştı. Güldürü sanatçısı bugünlerde "İbişo" adlı ikinci filmine başlıyor. Rol arkadaşları Münir Özkul, Adile Naşit, Altan Erbulak.

✦ Orhan Kemal'in aynı adlı romanından sinemaya uyarlanan "Bereketli Topraklar Üzerinde" filmi, Uluslararası Locarno Film Şenliği'ne çağrıldı. Filmin yönetmeni Erden Kıral'dı.

Pul

KIBRIS TÜRK FEDERE DEVLETİ

Uluslararası İslâm Kongresinin 8. ci Genel Kurul toplantısı 23 - 27 Mart 1980 tarihleri arasında GAZİ MAGOSA'da toplandı. Bu toplantı nedeniyle Türk Federe Devleti üç puldan oluşan bir pul serisini tedavüle çıkarmıştır.

1. 2.1/2 lira kıymetindeki pul Lala Mustafa Paşa Camisini göstermektedir ve pul K. T. F. Devletinde toplanan ilk İslâm Konferansı için basılmıştır.

2.10.— Lira kıymetindeki pul Uluslararası İslâm Kongresi 8. ci Genel Kurulu anısına Arap Ahmet Paşa Camisini göstermektedir.

3. 20.— Lira kıymetindeki pul Hicretin 15. ci Yüzyılı nedeni ile Mekke ve Medine'yi bir arada gösteren bir kompozisyonu taşımaktadır.

Diğer taraftan pulların tedavüle çıkarılan 23 Mart 1980 günü GAZİ MAGOSA Posta Merkezinde özel bir damga kullanılmıştır.

Kitap

İhmal Amca - BOYALI KIRLANGIÇ — (Resimleyen : Turgut Keskin) — Arkadaş Kitaplar — Mor Dizi 110 Sayfa — 60 lira

İhmal Amca, ülkemizin kuşkusuz en usta masal yazarı. Geleneksel masal türünden yola çıkıp genç okurlarına çağdaş öyküler vermesini çok iyi biliyor. Tümü birbirinden güzel, duygulu ve gerçekçi masalları okumanızı salık veririz. İhmal Amca'nın bundan önce çıkan Şeytan Uçurtması ve Güneşe Vurgun Çocuk adlı iki masal kitabı daha var.

Hüseyin Yurttaş — ASTRONOT ÇEKİRGE — Dönemeç Çocuk Kitapları — 64 sayfa - 40 lira

Fabl türü yazılar, Lafonten'den günümüze kadar geçerliğini koruyor. İşte Astronot Çekirge de bu türün en sevimli örneklerinden biri. Birbirleriyle çekişen, yarışan, çağdaş dünyaya ayak uydurmaya çalışan hayvanların gülünç, ama çok düşündürücü öykülerini anlatıyor. Derinlemesine bakıldığında, çevremizde de aynı olayların geçtiğini rahatlıkla görebiliriz. Kitabı severek okuyacağınızdan kuşkumuz yok.

Albay HEPALBAY ve KÜÇÜKDİŞ

UMUDUMU YİTİRMEMELİYİM. BİR KIZILDERİLİ SAVAŞÇI ÇÖLE YENİK DÜŞMEMELİDİR.

BÜYÜK ŞEF DURGUNBOĞA'NIN OĞLU, KÜÇÜKDİŞ'İN AĞABEYİ SEVDALI BULUT, GÜNIŞIĞI İLE EVLENEBİLMEK İÇİN SAVAŞÇILIĞINI KANITLAMAK AMACIYLA ÇÖLÜ TEK BAŞINA GEÇMEYE KARAR VERMİŞTİ.

BİR KIZILDERİLİ SAVAŞÇI EN GÜÇ KOŞULLARA BİLE DAYANMASINI BİLMELİDİR.

BİR KIZILDERİLİ SAVAŞÇI BULUNDUĞU YER KUM DA OLSA, SU İLE YİYECEK BULMALIDIR.

İŞTE.

SU KAYALIKLARIN ARASINDA KEMİRECEK BİR KÖK BULABİLİRİM.

BİR KIZILDERİLİ SAVAŞÇI AÇ KALMAZ, SUSUZ KALMAZ ...

KIRMIZI BİTKİNİN KÖKÜ AĞIR AĞIR ÇİĞNENDİĞİNDE, İNSAN ÜÇ DÖRT GÜN AÇLIĞA DAYANABİLİYOR.

SARI BİTKİLER ZEHİRLİDİR, ONLARDAN UZAK DURMALIYIM.

İŞTE BULDUM BİR TANE.

YANILIYOR MUYUM. YOKSA ZEHİRLİ OLAN KIRMIZI BİTKİ MİYDİ?

BİLMECE BULMACA EĞLENCE!

SOLDAN SAĞA: 1 - Haziran'ın 21. günü başlayan mevsim.. Buğday, arpa, yulaf gibi ekinlerin tanelerinin bulunduğu uç kısmı, 2 - Bir işin yapılmasına harcanan beden ya da kafa gücü.. Ata bakıp tımar eden kimse, 3 - Büyük kent.. Kenarları ve açıları birbirine eşit olan dörtgen, 4 - KOCAMAN ile eş anlamlı bir sözcük.. Giysilerin belden aşağı sarkan kısmı, 5 - Bir para birimi.. Rütbesiz asker.. Alfabemizde bir harfin ince okunuşu, 6 - Arıların çiçeklerden topladıkları tatlı bir besin maddesi.. Kısa ve kalınca, 7 - Yüzde çıkan kıllar.. Ağacın gövdesinden ayrılan kollar, 8 - OTUZ KERE ALTMIŞ'ın iki yüz fazlası, 9 - Bir bayağı kesirin yazılışında PAY ile PAYDA arasına konulan yatay çizginin okunuşu.. Yerli yersiz bilgiçlik taslayan, 10 - Zamanın bölünemeyecek kadar kısa bir parçası.. Çoğul ikinci şahıs zamiri.. Eksiksiz.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1 - Trafik lambalarında GEÇME İZNİ VEREN renk.. Bir ısıtma aygıtı, 2 - Bir kıta adı.. Arka'nın karşıtı, 3 - Öldürücü bir madde (AĞI da denir).. Geçirimsiz ve yumuşak bir toprak türü, 4 - Bir bağlaç sözcüğü.. Bir çerçeve içine gerilmiş tellerdeki boncukların oynatılması yoluyla toplama ve çıkarma yapmayı sağlayan aygıt, 5 - Bir nota.. Bir erkek adı, 6 - Asmak'tan bir emir.. Madenden yapılmış ip ya da kafes gibi şeylere verilen ad.. Donmuş su, 7 - Kalori bakımından çok zengin ve sindirimi kolay olan bir besin.. Doksan derecelik açının kenarlarının birbirine göre durumu, 8 - Bacakların bilekten sonraki kısmı.. Uçmayı sağlayan organlar, 9 - Herhangi bir şeyin ya da vücudun yüzeyinde oluşan pis tabaka.. Yanan şeylerden geri kalan toz.. Bir nota, 10 - Saz, kamış, ince dal gibi esnek şeylerden turlu biçimlerde yapılan örme kap.. Kozalaklı bir ağaç.

ACABA NE SATIN ALDI? – Bizim ihtiyar denizci kendisine bir şey satın almış. Acaba ne? Yanıtını bulmak çok kolay noktaları 1'den başlayarak 22'ye kadar birleştirirseniz, ortaya ihtiyar denizcinin satın aldığı eşya çıkacaktır.

KOLYE : Bu kolyenin ipi iki yerinden kopmuş birçok inci de kaybolmuş. Kaç tane incinin eksik olduğunu bulabilirmisiniz?

UZAYDA KAZA- Resimde görülen uzay adamları uzay gemilerini onarırlarken birinin gemiyle bağlantı kablosu kopuyor. Ve ikisinden biri uzaya fırlıyor. Hangisinin olduğunu bulabilir misiniz?

EŞEK İNADI – Eşek, çok sevimli bir hayvandır ama, bir de inadı tutarsa, yerinden oynatmak olası değildir! Oyunumuza gelince bu bir gözlemcilik oyunudur. Yapacağınız iş şu : soldaki siyah fon üzerindeki dörtgenlerden her birinin resim üzerindeki yerlerini bulmaya çalışacaksınız.

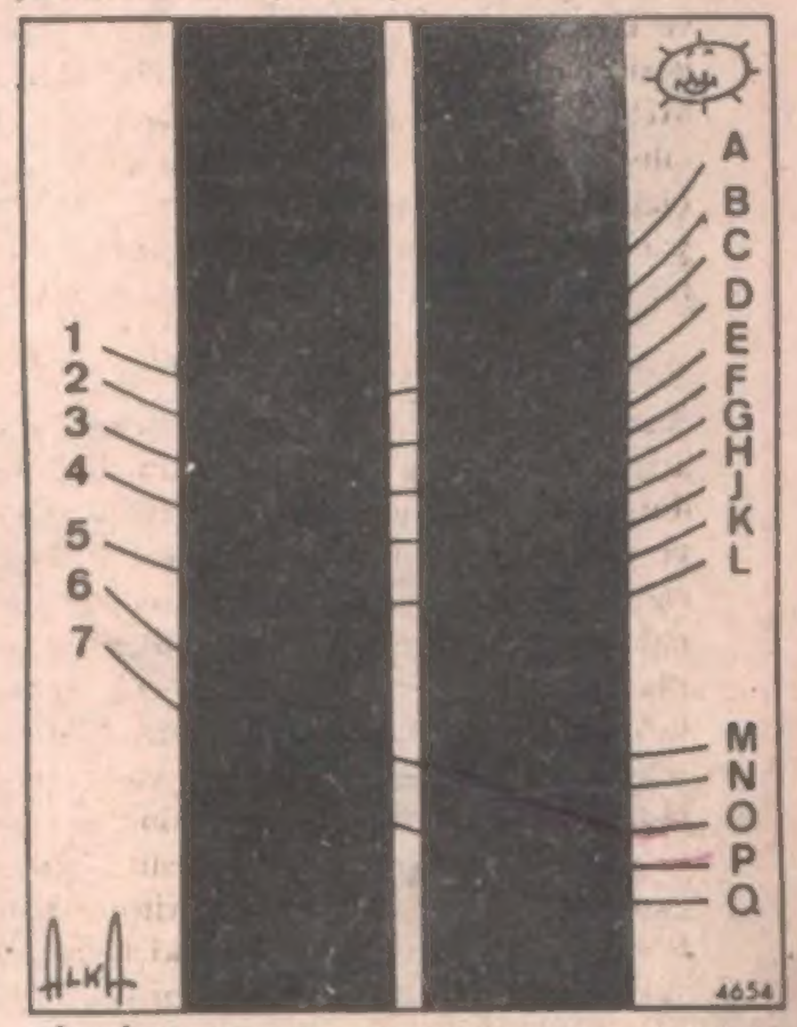

GİZLİ YAYLAR – Soldaki yayların sağdaki uzantıları hangileridir?

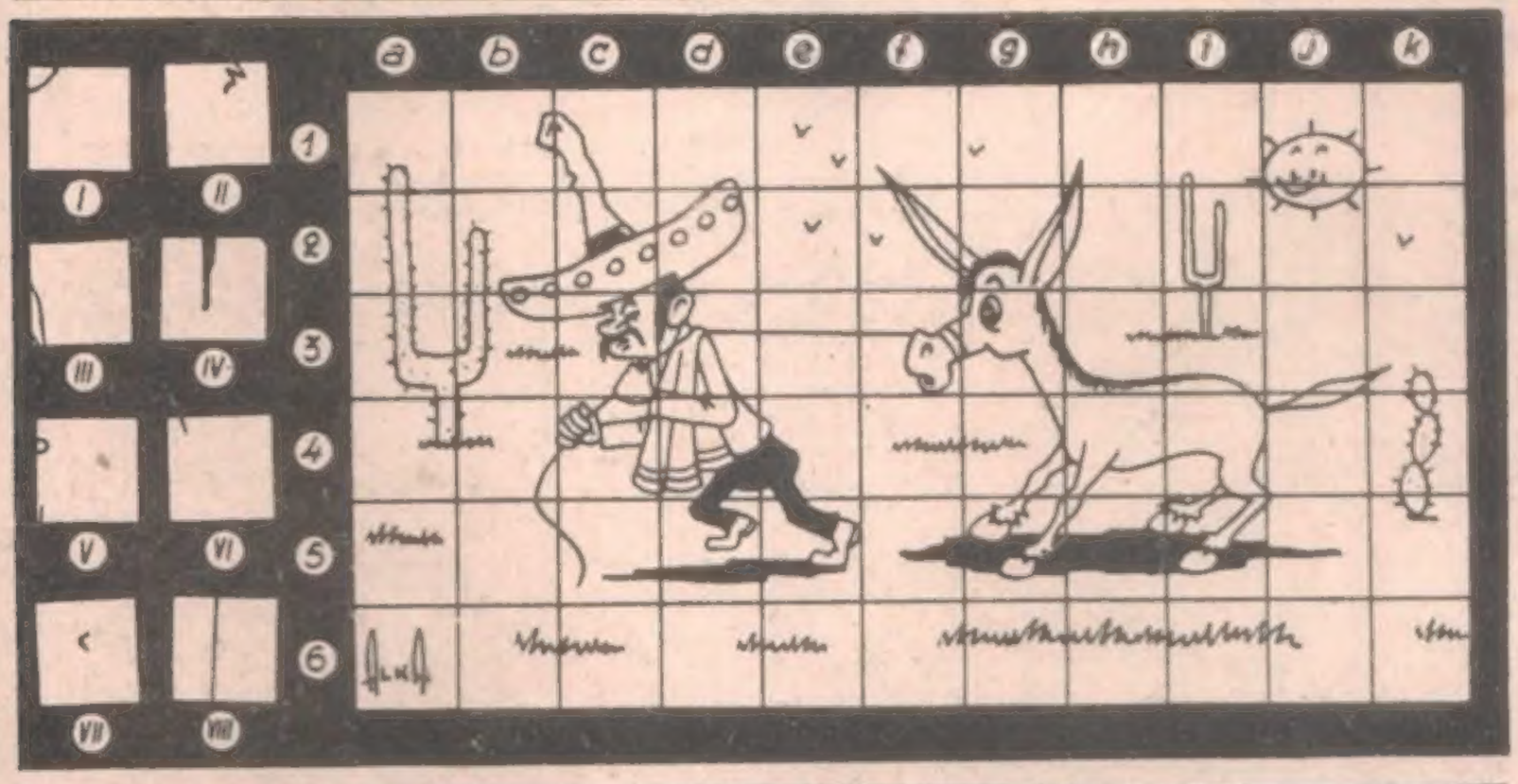

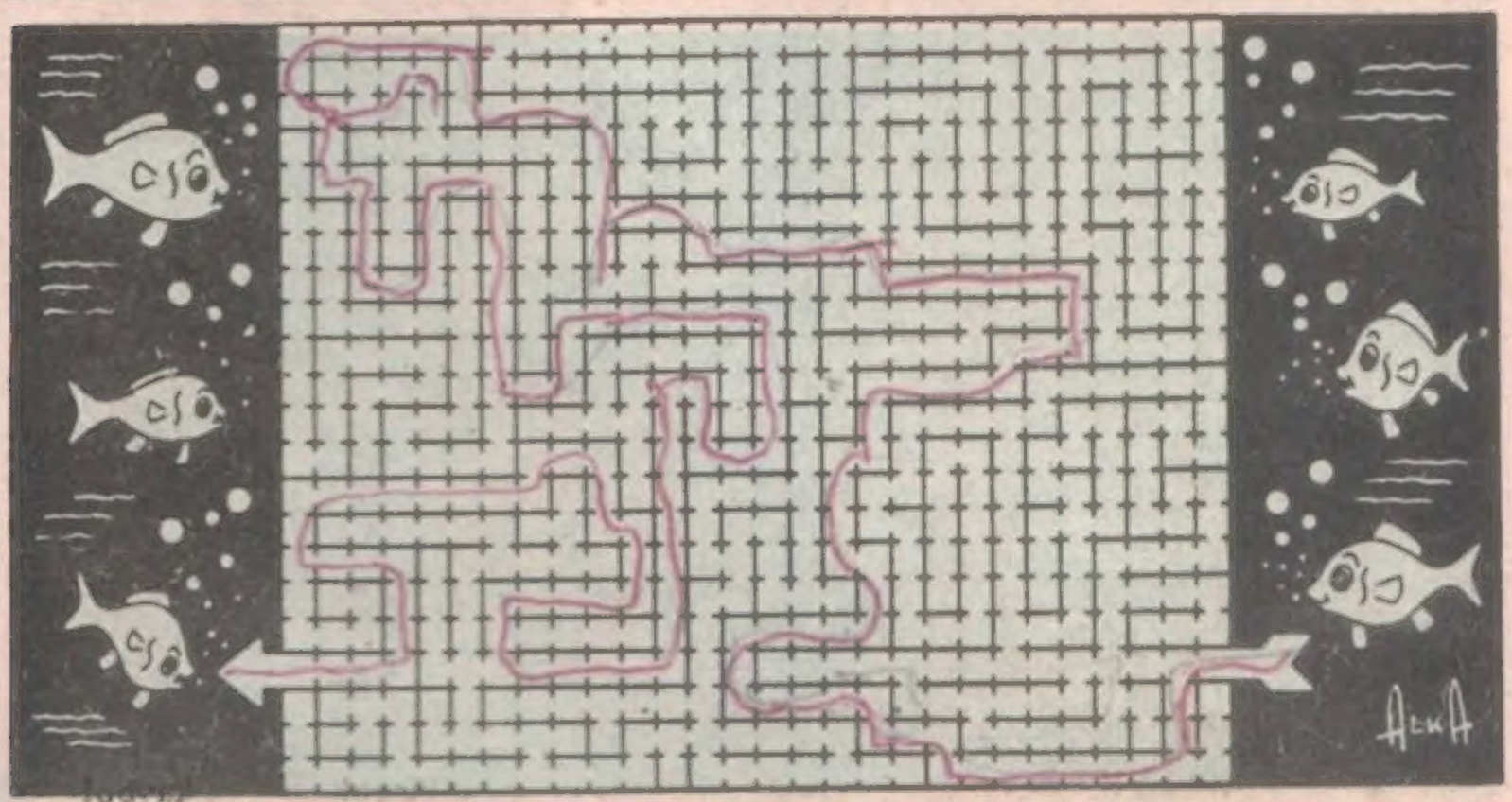

KÜÇÜK BALIKLAR – Sağdaki küçük balıklar soldaki dostlarının yanına gitmek istiyorlar. Ama bu labirentte izlenecek yolu bulabilmek o kadar zor ki! Küçük balıklara yollarını siz gösterir misiniz?

YANITLAR 29. SAYFADA

SİZİN SAYFANIZ

YARISINI BEN YEDİM

O çekti,
Ben çektim...
O benim dedi,
Ben benim dedim...
Sonunda
Yarısını o yedi,
Yarısını ben yedim...

SABRİYE ÇINAR / İznik — Bursa

ORMAN

Orman deyince akla
Yemyeşil cennet gelir
Rengarenk kırçiçeği
Bütün hayvanlar gelir...

Sakın balta sokmayın
Bu yemyeşil cennete
O güzelim ağaçlar
Kazançtır memlekete

NİHAT ÇETİNSELLER
Bayraklı-İzmir

FIKRALAR

DİNLETEMEDİM

Ali, sınıfta kaldığını gösteren karnesini babasına vermişti. Babası, kaşları çatık, karneyi inceledikten sonra :
— Sınıfta kalırsan sana çok kızacağımı söylememiş miydim?
— Babacığım, ben de öğretmene söyledim ama, dinletemedim.

NİÇİN BİR TANE

Annesi küçük Ali'ye sordu :
— Oğlum, akşam dolapta üç tane elma vardı. Niçin şimdi bir tane kalmış?
Ali :
— Anneciğim, karanlıkta onu görememişim de onun için.

TELEFON EDEN KİM

Gülnur bir gün okula gitmez ve telefonu açarak öğretmenine :
— Bayan Gülnur bugün okula gelmeyecek, çünkü çok hasta, der.
Öğretmen işi anlar.
— Vah, vah! Çok üzüldüm. Telefon edenin kim olduğunu öğrenebilir miyim?
Gülnur heyecanla cevap verir :
— Babam, efendim.

ALİ BOZ/Ankara

TÜRKİYEMDE

Yeşillikler, kuşlar, denizler var
Türkiyemde.
İnsanlar, güzellikler, hayvanlar var
Türkiyemde.

Ama kardeşlik, arkadaşlık,
sevgi yok
Türkiyemde.
Güvence, anlayış, dostluk yok
Türkiyemde.

Ey! abiler, ablalar size sesleniyorum
Bu eksiklerimiz yoktu, onun yerine
Mutluluk, kardeşlik, dostluk vardı
Aldınız onları, yerine mutsuzluk
ve acı verdiniz.

Ey! abiler, ablalar
Bırakın anlaşmazlıkları
Vurmayın birbirinizi
Bu çocuk yılında

BANU UZKUT/Muğla

Derginizi çok beğeniyorum, dikkatle okuyorum. Kumbara dergisinin bilgili ve yararlı olmasını istiyorum. Fıkra, bilmeceler, spor daha çok yayınlansın. Tarihi eserler hakkında bilgi istiyorum.

NURDOĞAN TANIR /Gölcük-Kocaeli

Derginizi her ay alıyor ve beğeniyorum. Derginizde 4. ve 5. sınıf üniteleriyle ilgili bir sayfa yayınlamanızı ve poster çıkmasını istiyorum.

HATİCE MUKADDER ULUSOY
Tavşanlı

BİZE DE MEKTUP VAR

Derginizin her sayısını alıyor ve çok beğeniyorum. Arkadaşlarımın önerilerini ve mektuplarını izliyorum. Bizler bu dergiyi alıyor, beğeniyoruz ama Biz Kumbaracılar birbirimizi tanımıyoruz. Derginizin bir sayfasını tanışma bölümü yaparsanız, hepimiz çok seviniriz.

ARZU AYKUT / Kemalpaşa - İzmir

Derginizin onsekiz ve ondokuzuncu sayfalardaki konuları yerine bir ay Fen bir ay Sosyal Bilgiler, bir ay matematik ve bir ay Türkçe ile ilgili konuların konmasını, diğer sayfaya da bu konularla ilgili testlerin konmasını rica ediyoruz.

FEYZA - BERNA ŞENOCAK/Konak-İzmir

Dergimizi yalnız ben değil bütün çocuklar, hatta büyükler bile çok seviyorlar. Parasız olduğu için biz fakir çocuklara yararı çok oluyor. Derginizde Denektaşını en az yirmi soruya çoğaltmanızı ve spor köşesindeki soruları da çoğaltmanızı istiyoruz. Böylece, biz okul çağındaki çocuklara çok şeyler öğretmiş olursunuz.

ALİ KURT / Selendi - Manisa

Kumbara dergisini çok beğeniyorum, yalnız derginin eğlenceden çok derse ilişkin olmasını istiyorum. Derslerimizden Modern Matematik pek anlaşılmıyor. Sizden, bu dersle ilgili bir köşe ayırmanızı istiyorum.

ÖNDER YAĞMUR/Erdek

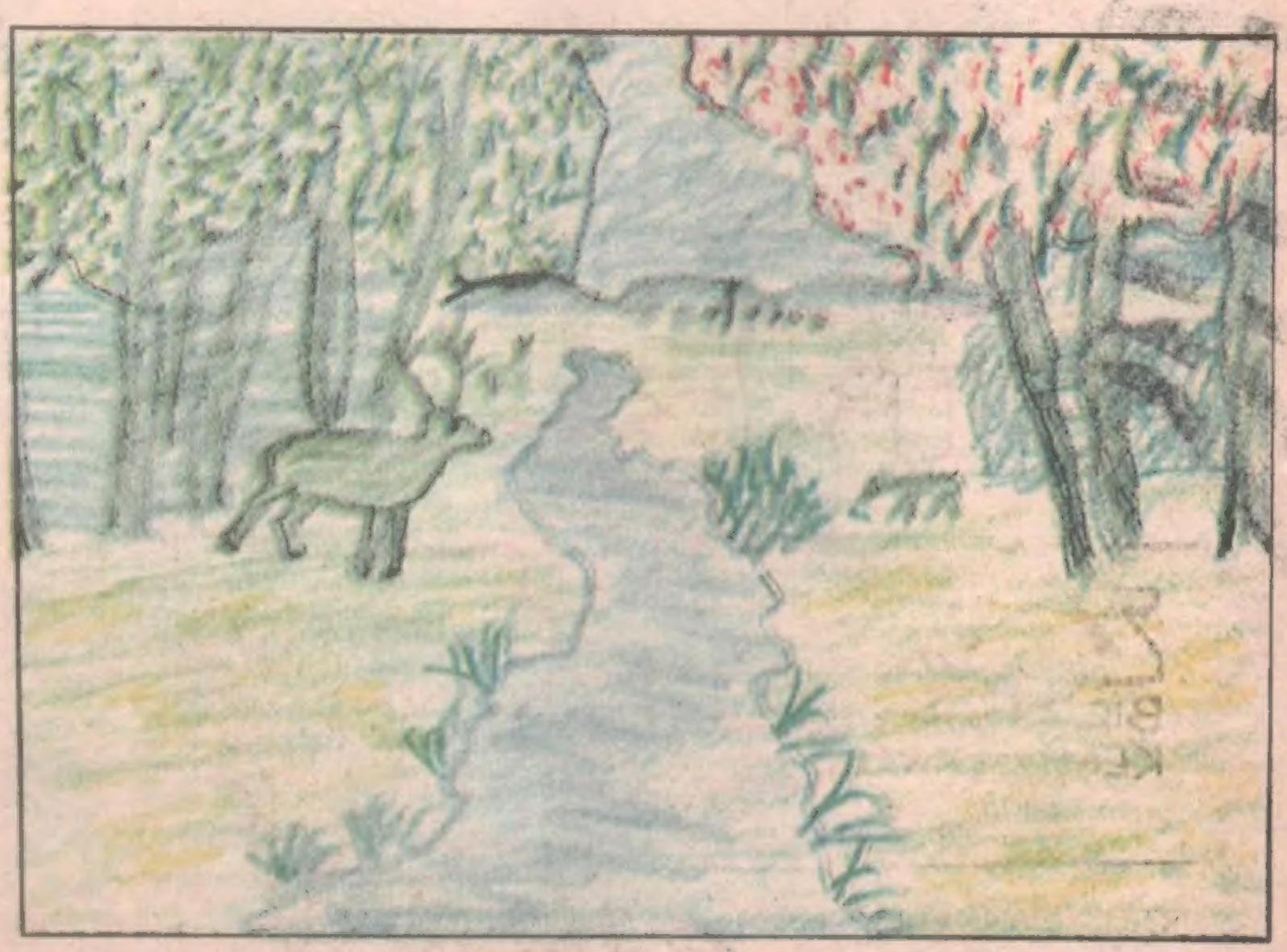

MEHMET MORAMULLU / Keçiören - Ankara

Zehra ablam ve BEN

EVLENME KARARI

Uyarlayan: HÂLE KUNTAY

Günün birinde Zehra ablam yanıma geldi ve:

— "Büyüyünce kiminle evleneceğimize bir karar vermeliyiz," dedi. Başladık ikimiz de düşünmeye. Az sonra:

— "Buldum," dedim. "Ben seninle evleneceğim."

— "Olmaz," dedi Zehra ablam. "Kardeşler birbirleriyle evlenmezler diye sana daha önceden de söylemiştim."

— "Ben de o zaman annemle evlenirim. Sen de babamla evlenirsin."

— "O da olmaz," dedi Zehra ablam.

— "Ben de anneannemle evlenirim," dedim.

— "Anneannen senin karın olunca, anneannen kim olacak?" diye sesini yükseltti Zehra ablam.

Doğru, anneannem kim olacaktı? Meğer ne kadar zormuş evlenecek birini bulmak. Birden:

— "Hani senin arkadaşın Bingül var ya, işte onunla evlenirim," dedim. Neyse, sonunda karar verebilmiştim.

— "Bingül'le mi?"

— "Bingül hep mis gibi kokuyor."

— "Onunla evlenince çok paralar kazanmalısın, şişe şişe güzel koku almak için."

—"Alırım," dedim. "Ne kadar isterse alırım."

Evlenme konusunu böylece çözümlemiştim. Elbette Bingül'ün bundan daha haberi yoktu. Acaba nasıl söyleseydim? Her sefer güzel koktuğundan, o gün oynamak için bahçeye çıkarken, ben de babamın tıraş kolonyasını sürdüm yüzüme. Ne çare ki Bingül bunu anlamadı ve:

— "Pis bir koku var, nerden geliyor acaba?" diye sordu. Bu kez ne kadar güçlü olduğumu ona kanıtlamak için Bingül ile güreşmek istedim. Ama Bingül istemedi. Marifetlerimi bilsin diye üst üste yerde taklak attım. Bingül ve Zehra ablam şaşkınlıkla bana baktılar.

— "Nesi var bunun?" diye Bingül sordu.

— "Son günlerde azgınlığı üzerinde," dedi Zehra ablam.

— "Hiç bile değil," diye bağırdım. "Ben şu ağacın ta tepesine kadar da çıkabilirim. Şimdi çıkayım mı?"

— "Gereği yok," dedi Zehra ablam.

— "Neden?"

— "Çünkü ödevlerimizi yapmak için eve gireceğiz, bak saat kaç oldu."

Eve girdik. Bingül de bizimle geldi. İkisi başbaşa çalışmaya başladılar. Birden aklıma bir kurnazlık geldi. Bingül'ün okul çantasından defterleri alır, boş sayfalarına kocaman kocaman kırmızı kalpler yaparsam, onunla evleneceğimi, ona şişelerle güzel kokular alacağımı anlayacaktır, diye düşündüm. Yavaşça çantanın yanına gittim, içinden defterlerini aldım, içeri odaya saklandım. Özenle defterlerin bütün boş sayfalarına kocaman kırmızı kalpler yaptım. Beğeniyle baktım ve defterleri üst üste koydum, ayaklarımın ucuna basarak kızların yanına gittim. Defterleri usulca çantanın içine geri koydum, sonra da görünce kimbilir ne diyecek diye de beklemeye başladım. Ne var ki Bingül defterlere hiç bakmadı. Yalnızca ödevini yaptığı aritmetik defterini çantasına koydu.

Ertesi gün okuldan dönerlerken Zehra ablamla Bingül çok heyecanlıydılar. Bingül herhalde bir şeye sinirlenmişti.

— "Düşün," dedi bana Zehra ablam. "Birisi Bingül'ün bütün defterlerine kırmızı elmalar boyamış. Berbat etmiş bütün defterleri."

Bingül burnundan soluyarak:

— "Yapanı bir elime geçirirsem..." dedi.

Elma mı? Ne elması?

— "Ama onlar elma değil ki," dedim.

— "Ne öyleyse?" diye Bingül sinirlendi.

— "Onlar kalp," dedim. "Güzel kırmızı kalpler. Kim görse kalp olduğunu anlar. Ben seninle hiçbir zaman evlenmem Bingül. Çatlasan da, patlasan da evlenmem."

Neden öyle yüzüme baktı acaba Bingül?

UYANIK ALİ

ÇİZEN
MEHMET HAMZAOĞLU

UNUTMA İKİ KONSERVE ALACAKSIN TAMAM MI?

BAKKAL ŞABAN

ŞABAN AMCA İKİ KUTU KONSERVE RİCA EDİYORUM!

DUYAMIYORUM DAHA HIZLI SÖYLE!..

İKİ KONSERVE İSTİYORUM...

!

NE BAĞIRIYORSUN BE! KARŞINDA SAĞIR MI VAR, FİLİTRELİ Mİ OLSUN?.. FİLİTRESİZ Mİ?..

M. Hamzaoğlu